

Nová norma ČSN ISO 690

Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů

(česká verze normy ISO 690:2010)

Zdeňka Firstová

Univerzitní knihovna ZČU v Plzni

firstova@uk.zcu.cz

verze 21.9.2011 14:16:00

s komentáři

OBSAH

Obsah.....	2
Norma upravující citace.....	4
Co je předmětem normy a co norma neřeší.....	4
Základní principy tvorby citací	4
OBVYKLÉ POŘADÍ ÚDAJŮ V CITACI.....	5
Jednotlivé prvky citace.....	6
Tvůrce (autor)	6
Název	8
Typ nosiče / média	10
Vydání.....	11
Nakladatelské údaje	11
Číslování a stránkování	12
Názvy a čísla edic	13
Standardní čísla.....	13
Lokace.....	14
Další informace.....	15
Specifické kategorie zdrojů	16
Elektronické informační zdroje	16
Počítačový program	17
Audiovizuální dokumenty	17
Filmy, videa, televizní a rozhlasové vysílání	18
Kartografické dokumenty.....	20
Grafická díla.....	22
Hudebniny.....	23
Patenty apod.	24
Normy apod.	24
Citace, které norma neřeší	26
Kvalifikační práce (diplomové apod. práce)	26
Archivní dokumenty a rukopisy	26
Legislativní dokumenty.....	27
Informace získané osobním kontaktem	27
Metody citování.....	28
Odkazy × citace.....	28
Metody citování	28
Uspořádání seznamu citací.....	32
Příklady	33
Knihy a monografické publikace	33
Příspěvky v knihách a jiných monografických publikacích	34
Časopisy/seriály – celé vydání	34
Časopisy/seriály – celé číslo	35
Příspěvky v časopisech	35
Sborníky – celé číslo	36
Příspěvky ve sbornících	36
Elektronické informační zdroje	37
Audiovizuální dokumenty	40
Film, video, vysílání	41
Kartografické dokumenty.....	43
Grafická díla.....	44
Hudebniny.....	44
Patenty.....	45

Obsah

Normy	46
Kvalifikační práce (diplomové apod. práce)	46
Archivní dokumenty a rukopisy	46
Legislativní dokumenty.....	47
Informace získané osobním kontaktem.....	47

NORMA UPRAVUJÍCÍ CITACE

V březnu 2011 vyšla nově upravená norma:

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011.

CO JE PŘEDMĚTEM NORMY A CO NORMA NEŘEŠÍ

Kromě citací publikovaných dokumentů se norma zabývá i citacemi dalších materiálů, jako např. zvukových dokumentů, fotografií, grafiky, hudby, filmů, norem apod. (ale neuvádí rukopisy a archivní materiály a není určena k citaci legislativních dokumentů).

Přímo v textu normy se uvádí: „...norma nepředepisuje konkrétní styl odkazu nebo citace. Příklady [...] nejsou předepisující, pokud jde o styl a interpunkci.“¹

ZÁKLADNÍ PRINCIPY TVORBY CITACÍ

- citace musí obsahovat informace potřebné k nalezení dokumentu i citované části
- údaje v citaci přebíráme z citovaného dokumentu na těchto místech a v tomto pořadí:
 - o titulní strana nebo její ekvivalent (úvodní obrazovka, lícová strana mapy apod.)
 - o rub titulní strany, záhlaví stránky
 - o obálka, etiketa
 - o jiné části dokumentu

Údaje, které nejsou obsaženy v citovaném dokumentu, píšeme do hranatých závorek.

- citujeme konkrétní výtisk, verzi dokumentu nebo jeho části
- všechny citace mají jednotnou úpravu a interpunkci

¹ ČSN ISO 690. s. 7.

OBVYKLÉ POŘADÍ ÚDAJŮ V CITACI

- tvůrce (autor)
- *název*
- vedlejší názvy
: *podnázev*, díl, název části [původní název nebo překlad]
- [typ nosiče] (je-li potřeba)
- vydání
- další tvůrci
- nakladatelské informace
místo vydání: vydavatel, datum
- název edice, číslo
- číslování v rámci popisované jednotky
- standardní identifikátor (ISBN apod.)
- dostupnost (u online zdrojů)
- dodatečné informace

JEDNOTLIVÉ PRVKY CITACE

TVŮRCE (AUTOR)

V citaci uvádíme osoby nebo korporace (organizace/akce) uvedené na titulním listu nebo jeho ekvivalentu, zodpovědné za vytvoření dokumentu, zpravidla autora nebo editora (*Příklad 4*), ale podle typu citované jednotky to může být i skladatel (*Příklad 4*), ilustrátor (*Příklad 6*) interpret, fotograf (*Příklad 7*) apod.

Hlavního tvůrce uvádíme před názvem dokumentu. Osoby, které se na díle podílely menší měrou, zapisujeme až za názvovými údaji (*Příklad 2, Příklad 3, Příklad 4 a Příklad 7*).

Tam, kde nelze určit autora, může v roli tvůrce být i celá organizace (*Příklad 8*).

- Příklad 1* **HEROUT, Pavel.** *XSLT 2.0 a SVG prakticky*. České Budějovice: Kopp, 2010. ISBN 978-80-7232-406-4.
- Příklad 2* **DÄNIKEN, Erich von.** *Prorok minulosti*. Přeložil **R. ŘEŽÁBEK**. Praha: Naše vojsko, 1994. Fakta a svědectví, sv. 119. ISBN 80-206-0434-0.
- Příklad 3* **SHAKESPEARE, William.** *Jak se vám líbí* [As you like it]. Vyd. 2. Přeložil **Martin HILSKÝ**. Brno: Atlantis, 2007. ISBN 978-80-7108-290-3.
- Příklad 4* **DOUBRAVOVÁ, Jarmila, ed.** *Společenské hry: analytický přístup*. Dobrá voda: Čeněk, 2003. ISBN 80-86473-35-X.
- Příklad 5* **DVOŘÁK, Antonín.** *Slovanské tance: op. 46* [hudebnina]. Pro tři nástroje a klavír upravil **Martin HYBLER**. Praha: Editio Bärenreiter Praha, 2005. H 592. ISMN M-2601-0337-5.
- Příklad 6* **BURIAN, Zdeněk.** *Ani ryba ani pták*. Text **Bořivoj ZÁRUBA**. [Praha]: Granit, ©1993. ISBN 80-901443-7-3.
- Příklad 7* **SAUDEK, Jan.** *Divadlo života*. Sest. a slovem doprovodila **Daniela MRÁZKOVÁ**. Praha: Panorama, 1991.
- Příklad 8* **NÁRODNÍ AGENTURA SOCRATES.** *Rozšíří vstup mé země do Evropské unie možnosti mého studia?* Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, ©2003. ISBN 80-86345-34-3.

VÍCE TVŮRCŮ

Do tří autorů uvádíme všechny. Pokud má dokument více než tři autory, je-li to možné, uvádíme všechny. Jinou možností je zapsat prvního autora a zkratku „et al.“, „aj.“ (nebo ekvivalent v řeči, ve které píšeme práci).

Jméno prvního autora uvádíme vždy v invertovaném tvaru, který je vhodný k abecednímu řazení:

PŘÍJMENÍ, Jméno

Jména druhých a dalších autorů uvádíme stejným způsobem:

PŘÍJMENÍ, Jméno, PŘÍJMENÍ, Jméno a PŘÍJMENÍ, Jméno

Příklad 9 KOTLER, Philip a ARMSTRONG, Gary. *Principles of Marketing*. 9th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 2001. ISBN 0-13-029368-7.

Nebo mohou být v přímém pořadí, jak je tomu např. ve stylech MLA a Chicago:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ

Příklad 10 KOTLER, Philip a Gary ARMSTRONG. *Principles of Marketing*. 9th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 2001. ISBN 0-13-029368-7.

Pozn. V Brně se většina přiklonila k formátu dalších tvůrců v přímém pořadí (Příklad 10) Tak asi všechny příklady předělám??

U dokumentů, které mají mnoho autorů, ale žádný z nich není dominantní (např. encyklopedie, film, konference...), je prvním údajem v citaci název díla.

Příklad 11 *Visual encyclopedia*. London: Dorling Kindersley, 1998. ISBN 0-7513-0534-0.

Příklad 12 *Musíme si pomáhat* [film]. Režie Jan HŘEBEJK. Česko, 2000.

Příklad 13 *Hudební historie Karlových Varů a západočeského regionu ve XX. století: konference - setkání významných osobností české hudby 20. září 2008 v rámci jubilejního 50. Dvořákova karlovarského podzimu*. Karlovy Vary: Karlovarský symfonický orchestr, ©2008.

Jména autorů uvádíme v podobě, v jaké jsou na titulním listu. V invertované podobě uvádíme křestní jména a další části po příjmení. Úprava dalších částí by měla odpovídat zvyklostem jazyka a země autora:

Příklad 14 DE LA FLOR, Grace [angličtina]

Příklad 15 LA FONTAINE, Jean de [francouzština]

Příklad 16 LA BÉDOLLIÈRE, Émile de [francouzština]

Příklad 17 GOETHE, Johann Wolfgang von [němčina]

Příklad 18 CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de [španělština]

ORGANIZACE JAKO TVŮRCE

Je-li jméno organizace na dokumentu uvedeno zkratkou, a známe-li její plný název, uvedeme ho do hranaté závorky. Toto není nutné u organizací obecně známých pod zkratkou (NATO, UNESCO, pokud píšeme pro české čtenáře ČEZ, RWE apod.)

Příklad 19 **ZČG** [Západočeská galerie].

Příklad 20 **Odbor KČT v Rokycanech** [Odbor Klubu československých turistů v Rokycanech]. *Průvodce Rokycanskem a Zbirožskem*. Praha: Československý kompas, 1923. Průvodce Československého kompasu sv. 5.

Příklad 21 **RWE**. *RWE se představuje*. Essen: RWE, 1999.

Pozn. V Brně jsme se shodli, že vzhledem k rozporům v normě v oddílu 5.3.1. (autoritní tvar x obecně známá zkratka) nebudeme aplikovat doporučení o autoritních tvarech korporací.

ANONYMNÍ DÍLA

Používáme-li formu odkazování jméno–datum, uvádíme na místě jména zkratku **Anon**. U ostatních forem odkazování uvádíme na prvním místě název díla.

NÁZEV

Název uvádíme tak, jak je na titulní straně.

Pokud je citovaná jednotka známa pod jiným názvem, je vhodné jej uvést v hranaté závorce za názvem.

Příklad 22 DEFOE, Daniel. *Život a zvláštní podivná dobrodružství Robinsona Crusoe námořníka z Yorku* [Robinson Crusoe].

DLOUHÝ NÁZEV

Dlouhý název lze zkrátit vynecháním některých slov a jejich nahrazením třemi tečkami. Nelze vynechávat počáteční slova (výjimkou jsou členy).

Příklad 23 Šest let výuky oboru knihovnické a informační systémy a služby na SŠ obchodu, služeb a řemesel a Jazykové škole s právem SJZ v Táboře, aneb, Proč se státi knihovníkem?

můžeme např. zkrátit:

Šest let výuky oboru knihovnické a informační systémy a služby...

PODNÁZEV, PŘEKLAD, CHYBĚJÍCÍ NÁZEV APOD.

Podnázev uvádíme, pokud přináší důležitou informaci k obsahu, nebo je potřebný k určení citovaného dokumentu:

Příklad 24 Daně: *výklad účelu a systému zřízení daňového, zejména rakouského.*

Příklad 25 Je z čeho vybírat?: *Přehled několika řešení z oblasti konzolových serverů.*

Chybějící název napíšeme do hranaté závorky. Upřesnění nejasného názvu, překlad apod. můžeme uvést do hranaté závorky za název:

Příklad 26 *Die auf dem Monitoring der Oberflächengewässer in ihrer Gewässergüte im Flußgebiet basierende fluviatile Bodenerosionuntersuchung* [Průzkum eroze půdy založený na sledování jakosti povrchové vody v povodí].

V normě jsou všechny další názvy (podnázev, obecně známý název, překlad... apod.) v kap. 6 i ve všech příkladech vždy hned za hlavním názvem, ale ve všech schématech přílohy B s. 29-32 jsou uváděny až po typu nosiče (u map i za označením souboru map a měřítku, u časopisu jako celku i za rokem). Na řazení všech názvů před typ nosiče jsme se shodli i v Brně.

NÁZVOVÉ ÚDAJE VÍCEDÍLNÉHO DOKUMENTU

Pokud potřebujeme citovat konkrétní díl vícedílného dokumentu, název (případně i podnázev) celého díla píšeme kurzivou, dál pokračujeme normálním řezem písma: číslem dílu a názvem dílu.

Název celého dokumentu: <i>podnázev celého dokumentu</i> . Díl. Název dílu.

Příklad 27 PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury. I/2, Kultura každodenního života od 13. do 15. století.* Praha: SPN, 1985.

Příklad 28 DOLEČEK, Jaroslav. *Moderní učebnice elektroniky. 2. díl, Polovodičové prvky a elektronky.* Praha: BEN, 2005. ISBN 80-7300-161-6.

Příklad 29 ŠVÁCHA Rostislav a PLATOVSKÁ Marie, ed. *Dějiny českého výtvarného umění. VI/2, 1958-2000.* Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1488-8.

Pozn. podle domluvy z Brna

NÁZEV SERIÁLU (ČASOPISU)

Klíčový název – vypustila jsem, protože preferujeme informace přímo z citovaného dokumentu

NÁZEV PŘÍSPĚVKU A NÁZEV MATEŘSKÉHO (ZDROJOVÉHO) DOKUMENTU

Název příspěvku (článku, stati) musí být typograficky odlišen od názvu zdrojového dokumentu. V názvu zdrojového dokumentu (sborníku, knihy, časopisu...) proto používáme kurzivu.

Předložku *In*: před názvem zdrojového dokumentu příspěvku musíme použít pro příspěvek v monografii – např. ve sborníku (viz *Příklad 30*). U příspěvků v časopisech je předložka *In*: povolena, ale vzhledem k dosavadní praxi ji nedoporučuji používat (viz *Příklad 31*).

Příklad 30 POTUŽÁK, Tomáš. Postponed traffic flow characteristics transfer in distributed simulation of road traffic. *In: Software Engineering Techniques*

in Progress. Wrocław: Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2008, s. 245–258. ISBN 978-83-7493-421-3.

Příklad 31 RŮŽIČKA, Jiří et al. Pyramid projection: validation of a new method of skin defect measurement. *Physiological Research*. 2007, **56**(1), 99–105. ISSN 0862-8408.

NÁZEV KONFERENCE

U konference, která se opakuje pod stejným názvem, je nutné uvádět datum (minimálně rok) a místo konání:

Příklad 32 Interspeech 2006: [Pittsburgh, USA](#)

Příklad 33 TSD [Text, speech and dialogue] [2009: Pilsen, Czech Republic](#).

Příklad 34 SIGMAP [Conference on Signal Processing and Multimedia Applications] [2010: Athens, Greece](#).

NÁZVOVÉ ÚDAJE VEDLEJŠÍCH WEBOVÝCH STRÁNEK

~~Webová sídla mají často košatou strukturu stránek. Abychom usnadnili čtenářskou orientaci, je vhodné při citování vedlejší stránky postupovat stejně, jako u citace konkrétního dílu vícedílné publikace.~~

Název vedlejší stránky. Název hlavní webové stránky: podnázev hlavní webové stránky.

Příklad 35 [Proč a co hledat](#). Infogram: portál pro podporu informační gramotnosti [online]. Infogram, ©2011. [Cit. 16.8.2011]. Dostupné z: <http://www.infogram.cz/article.do?articleId=1363>

Příklad 36 [Návody na citování](#). Citace.com [online]. Verze 2.0. Citace.com, ©2004-2011. [Cit. 16.8.2011]. Dostupné z: <http://www.citace.com/odkazy.php>

Měla jsem nejdřív název hlavní stránky (website), podnázev hlavní stránky, pak název vedlejší stránky. (podle mých poznámek z Brna, že budou vedlejší stránky citovány jako část vícedílné monografie. Ale v materiálu Citace.com je to jinak: **nejdřív název stránky a pak název website**.- a v příkladu z normy (str. 36, C.10.2. příklad 7) také název stránky a pak název website – tak jsem to změnila.

TYP NOSIČE / MÉDIA

Typ nosiče je povinný u jiných, než tištěných dokumentů, vhodný je u jiných než textových dokumentů:

Příklad 37 [online]

Příklad 38 [DVD]

Příklad 39 [kolorovaná měděřytina]

Příklad 40 [fotografie]

Příklad 41 [mapa]

VYDÁNÍ

Povinné je uvádět, pokud se jedná o jiné, než 1. vydání. Údaje zapisujeme přesně tak, jak jsou uvedeny ve zdroji. Jednotlivá slova však můžeme zkracovat v souladu s ČSN ISO 832. *Bibliografický popis a citace. Pravidla zkracování bibliografických termínů.*

v knize je vytištěno: 5. doplněné vydání do citace zapíšeme: 5. dopl. vyd.

Příklad 42 3rd ed., revised

Seznam povolených zkratk najdete také na webu Národní knihovny: http://www.nkp.cz/pages/fond_def_zkra.htm

NAKLADATELSKÉ ÚDAJE

MÍSTO VYDÁNÍ: NAKLADATEL, DATUM

Pokud je uvedeno více míst vydání nebo více vydavatelů, stačí uvést jen první. Místo vydání v citaci uvádíme tak, jak je v dokumentu. Chybí-li údaj o místě nebo nakladateli, vynecháme ho, nebo zapíšeme do hranatých závorek. Jména vydavatelů (nakladatelů) zkracujeme na údaje nutné k jejich rozpoznání.

Příklad 43 Např. John Wiley & Sons, Inc zkrátíme na Wiley

Weinheim: [Wiley](#), 2008.

Příklad 44 Grada Publishing, a.s zkrátíme na Grada

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní komunikace*. Praha: [Grada](#), 2010. Psyché.
ISBN 978-80-247-3069-1.

Je-li použita forma citování *jméno-datum*, uvádí se rok vydání pouze za tvůrcem (tvůrci).
V nakladatelských údajích se v tom případě píše pouze je-li potřebné přesnější datum (např. u časopisů).

Datum zapisujeme tak, jak je uvedeno v dokumentu. Pouze data vypsaná slovy nahradíme číslem. Do citace uvádíme i chybné datum z dokumentu a správné datum zapisujeme do hranaté závorky za něj.

Příklad 45 1946 [1964]

Příklad 46 10.7.2006

Je-li v dokumentu uveden pouze copyright, zapisujeme jej buď za symbol ©, c nebo zkratku [cop](#).

Příklad 47 ©2011

Příklad 48 c2011

Příklad 49 cop. 2011

Chybějící datum uvádíme zkratkou **b.r.**, případně jej určíme.

Příklad 50 [b.r.]

Příklad 51 [cca. 1820]

Příklad 52 [?1820]

Příklad 53 [1. pol. 19. stol.]

U aktualizovaných dokumentů je nutné uvést v citaci zpřesňující údaje o verzi dokumentu:

Příklad 54 Verze 3.1

Příklad 55 Aktualizace 2.6.2011

Příklad 56 VOŘÍŠEK, Vladimír. *Mzdová účtárna aktuálně: komplexní příručka pro mzdové účetní a personalisty*. Praha: Verlag Dashöfer, 2005. [Poslední aktualizace č. 17, červen 2008](#). ISBN 80-86229-86-6.

ČÍSLOVÁNÍ A STRÁNKOVÁNÍ

Uvádíme výrazy, které jsou ve zdroji, od největšího celku k nejmenšímu. Např.: svazek, číslo části, strany. Číslo části / časopisu můžeme vynechat, pokud není nutné k identifikaci. Např. je-li celý ročník stránkovaný průběžně (viz *Příklad 60*, *Příklad 61* a *Příklad 64*).

Příklad 57 vol. 10, no. 2, s. 148-155.

Příklad 58 sv. 9, č. 2, s. 29-33.

Příklad 59 roč. 22, č. 4, s. 356-390.

Příklad 60 vol. 10, s. 148-155.

Příklad 61 roč. 22, s. 356-390.

U seriálových publikací můžeme termíny vynechat a uvést pouze čísla. Číslo svazku (ročníku) píšeme tučně, číslo části (je-li nutné) píšeme do závorek. *Příklad 62* je jiný způsob zápisu pro *Příklad 57*, *Příklad 63* = *Příklad 58*, *Příklad 64* = *Příklad 59*.

Příklad 62 **10**, 148-155.

Příklad 63 **9**(2), 29-33.

Příklad 64 **22**, 356-390.

Citujeme-li celý dokument, uvádíme počet stran v hranatých závorkách (údaj není povinný):

KŘÍKAČ Karel. *Organizace a řízení výroby*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, 2008. ISBN 978-80-7043-616-5. [79 s].

V normě je uveden pouze jediný příklad na s. 19, kde je jen webová adresa a v hranatých závorkách počet stran, z toho usuzuji, že má být na konci citace.

Řada mých knihovníků se ale domnívá, že

1) údaj nemá být v hranatých závorkách, protože je ve zdrojovém dokumentu uveden.

2) údaj má být umístěn v oblasti číslování, tj. za edicí a před standardním číslem.

Proto jsem předchozí odstavec vypustila, ačkoliv se v normě doslova říká: „Pokud je citováno celé dílo, jeho rozsah se volitelně uvede v hranatých závorkách“ (10.2. s. 19)

NÁZVY A ČÍSLA EDIC

Obsahuje-li dokument název edice a číslo, uvádíme údaj v citaci.

Příklad 65 KARFÍK, Filip. *Plótínova metafyzika svobody*. Praha: Oikoymenh, 2002. *Oikúmené*, 97. ISBN 80-7298-027-0.

Příklad 66 MAJER, Jiří, ed. *Studie z dějin hornictví*. 15. Praha: Národní technické muzeum, 1984. *Rozpravy Národního technického muzea v Praze*, 96.

Příklad 67 HANUŠ, Jiří, ed. *Dějiny kultury a civilizace Západu v 19. století*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002. 248 s. *Dějiny a kultura*, sv. 5. ISBN 80-7325-006-3.

STANDARDNÍ ČÍSLA

Je-li dokumentu přiděleno mezinárodní standardní číslo, nebo jiný mezinárodní identifikátor, musí být v citaci uvedeno.

ISSN (International Standard Serial Number) pro seriály, časopisy

Příklad 68 *Kybernetika*. Praha: Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, 1965-. ISSN 0023-5954.

Příklad 69 *ElectroScope* [online]. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2007- [cit. 27.6.2011]. ISSN 1802-4564. Dostupné z: <http://electroscope.zcu.cz>

Příklad 70 ŠIMANDL, Miroslav a PUNČOCHÁŘ, Ivo. Active fault detection and control: unified formulation and optimal design. *Automatica*. 2009. 45(9), 2052-2059. ISSN 0005-1098.

České časopisy a jejich ISSN nalezneme v národní databázi ISSN, která je přístupná ze stránek Národní technické knihovny: http://aleph.ntkcz.cz/F/?func=find-b-0&local_base=stk02

ISBN (International Standard Book Number) pro monografie, knihy

Příklad 71 MERTLOVÁ, Jiřina a NOHÁČOVÁ, Lucie. *Elektrické stanice a vedení*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2008. 168 s. ISBN [978-80-7043-724-7](#).

ISMN (International Standard Music Number) pro hudebniny

Příklad 72 MOZART, Wolfgang Amadeus. *Fantasia in F minore*. Praha: Editio Bärenreiter, 2007. [ISMN M-2601-0376-4](#).

Příklad 73 DVOŘÁK, Antonín. *Slovanské tance: op. 46*. Pro tři nástroje a klavír upravil Martin HYBLER. Praha: Editio Bärenreiter, 2005. H 592. [ISMN M-2601-0337-5](#).

ISAN (International Standard Audiovisual Number) pro audiovizuální díla, tj. díla obsahující pohyblivý obraz se zvukem nebo i bez zvuku

Příklad 74 *Planet Wild*. Brown Bear – Forest King [Divoká planeta. Medvěd hnědý – král lesa] [dokumentární film]. [ISAN 0000-0002-A97B-0007-R-0000-0000-U](#).

Příklad 75 *Harry Potter and the Order of the Phoenix* [film]. Režie David YATES. 2007. [ISAN 0000-0001-BEA0-0000-4-0000-0000-P](#).

Pozn. Díla, mající přidělené ISAN nalezneme prostřednictvím online dotazu na <http://www.isan.org>

ISRC (International Standard Recording Code) pro zvukové záznamy a videonahrávky hudby. Číslo není přidělováno nosiči, ale konkrétní nahrávce.

Příklad 76 ARBY, Khaira. *Djaba*. [Píseň – tradiční tanec Timbaktu]. Popcornlab, ©2010. [ISRC FR-PCL-10-00003](#).

Příklad 77 BROOKES Tim. *Hang*. 2006. [ISRC GB-EHC-06-02101](#). Dostupné ve formátu mp3 z: http://htr.org.uk/download/file.php?id=021_01

Citace nejsou úplné, protože bylo obtížné vůbec nějaká díla s ISRC vyhledat

DOI (Digital Object Identifier) pro digitální objekty umístěné na internetu

Příklad 78 ALLEN, Robert B. Model-Oriented Scientific Research Reports. *D-Lib Magazine* [online]. Corporation for National Research Initiatives, May/June 2011. 17(5/6) [cit. 6.5.2011]. ISSN 1082-9873. Dostupné z: [doi:10.1045/may2011-allen](#)

Pozn. Dokument, který má přidělené DOI nalezneme prostřednictvím online dotazu na www.doi.org

LOKACE

Pokud existuje pouze omezený počet exemplářů, uvedeme údaje o uložení dokumentu za předložkou [At](#), případně český ekvivalent [V](#):

Příklad 79 HEIMANN, Johann Jacob. *Gründliche Relation, wie es bey Eroberung der Stadt Pilsen in Böhaimb...* Prag: Daniel Karolide von Karlsperk, 1618.

At: Národní knihovna ČR, Oddělení rukopisů a starých tisků.
Sig. 50 G 000011.

Příklad 80 *Kniha Rut.* [S dřevorytovými iniciálami od Josefa MÁNESA]. Král.
Vinohrady [Praha]: Ludvík Bradáč, 1917. Knihovny Grolierovy; sv. 1.
At: Západočeské muzeum v Plzni, knihovna. Sig. 412 F 011.

DALŠÍ INFORMACE

Další informace mohou být přidány na jakémkoliv nejvhodnějším místě citace.

SPECIFICKÉ KATEGORIE ZDROJŮ

Blíže se u těchto kategorií budeme věnovat pouze vybraným údajům.

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

Základní schéma citace záleží na druhu dokumentu (monografický dokument, periodikum, příspěvek...).

TYP NOSIČE / MÉDIA

Typ nosiče je pro elektronické informační zdroje povinný. Je-li to potřebné, můžeme elektronický zdroj blíže specifikovat (viz *Příklad 83* a *Příklad 84*):

Příklad 81 [online]

Příklad 82 [disk]

Příklad 83 [online databáze]

Příklad 84 [počítačový program]

POŽADAVKY NA SYSTÉM

Pokud je potřeba, uvádíme v poznámce požadavky na systém a podobné informace, např. velikost souboru, požadavky na software apod.

DATUM AKTUALIZACE / REVIZE / VYDÁNÍ

Pokud je k dispozici, je pro online zdroje povinné.

Příklad 85 Definice druhů výsledků výzkumu, vývoje a inovací. *Výzkum a vývoj České republiky* [online]. Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ©2011. [Poslední změna 19.01.2011 09:54](#) [cit. 27.7.2011]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=29415>

DATUM CITOVÁNÍ

Vzhledem k proměnlivosti online zdrojů a jejich umístění, je datum, kdy jsme měli zdroj otevřený, povinný údaj. Uvádíme ho do hranaté závorky za výraz [cit.](#)

Příklad 86 [cit. 3.6.2011]

Pozn. V normě se uvádí „Datum citování by mělo předcházet slovo „viděno“ nebo jiný ekvivalentní termín.“ (15.2.5, s. 22). Na schůzce v Brně jsme se domluvili, že zkratku cit. pokládáme za odpovídající termín.

DOSTUPNOST A PŘÍSTUP

Povinné údaje u online zdrojů. **Dostupné z: úplná adresa.** Je-li třeba na konci řádku adresu rozdělit, dělíme ji vložením mezery za lomítko (viz *Příklad 90*). Pokud má zdroj přiděleno DOI, preferujeme ho před URL adresou (viz *Příklad 87*). Je-li k dokumentu omezený přístup, je vhodné informaci v citaci uvést (viz *Příklad 88* a *Příklad 89*). Je možné uvést informace o dalších formách a umístění (viz *Příklad 90*). U složitých webových adres je možné za **Path:** vypsát cestu (viz *Příklad 91*).

- Příklad 87* DAVIES, Lorraine, FORD-GILBOE, Marilyn and HAMMERTON, Joanne. Gender Inequality and Patterns of Abuse Post Leaving. *Journal of Family Violence* [online]. Springer. Jan 2009, **24**(1), 27-39 [cit. 13.6.2011]. **Dostupné z:** doi:10.1007/s10896-008-9204-5.
- Příklad 88* BANABIC, Dorel. *Advanced Methods in Material Forming* [online]. Springer, 2007 [cit. 13.6.2011]. **Dostupné z MyiLibrary:** <http://lib.myilibrary.com?ID=86355>
- Příklad 89* ČADA, Roman. Degree conditions on induced claws. *Discrete Mathematics* [online]. Elsevier. 6 December 2008, **308**(23), 5622-5631 [cit. 13.6.2011]. ISSN: 0012-365X. **Dostupné prostřednictvím Science Direct z:** doi:10.1016/j.disc.2007.10.026
- Příklad 90* ČAPEK, Karel. *Válka s mloky* [online]. 20. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1981. Spisy, sv. 9 [cit. 13.6.2011]. Dostupné z: http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/75/66/valka_s_mloky.pdf. **Text je rovněž dostupný v html, rtf, txt, pdb, prc a epub z:** <http://www.mlp-old.cz/karelcapek/>
- Příklad 91* TICHÁ, Jana a TICHÝ, Miloš. Jméno Zdeňka Milera nese jedna z planetek obíhajících kolem Slunce. In: *Věda.cz* [online]. 21.4.2011 [cit. 27.7.2011]. Dostupné z: <http://www.veda.cz/article.do?articleId=68377>. **Path:** [homepage; články; 21.4.2011.](#)

POČÍTAČOVÝ PROGRAM

Ačkoliv je zpravidla jméno distributora uvedeno výrazněji, měli bychom přednostně uvádět jméno tvůrce programu. Důležité jsou informace o verzi programu. Datem vydání se rozumí datum uvolnění do užívání.

- Příklad 92* ŠEVČÍK, Ladislav. Listové obálky [software]. Verze 2.9.9 Little. Aktualizováno: 28.6.2011. Pro operační systémy: Windows 95 a vyšší. Velikost: 3,22 MB. Shareware. Download dostupný z: <http://www.redsystem.sk/listove-obalky/>
- Příklad 93* Lingea lexikon 2002 [software na CD-ROM]. Verze 4.10. Lingea ©1997-2002 Anglicko-český a česko anglický slovník.

AUDIOVIZUÁLNÍ DOKUMENTY

Je potřeba uvést informace týkající se formátu (např. DVD, MPEG-4, 16mm film).

- Příklad 94* Lebauer, Roni S. *Learn to listen, listen to learn: academic listening and note-taking* [zvukový záznam na 6 kazetách]. White Plains: Longman, 2000. ISBN 0-13-919457-6.
- Příklad 95* WERICH, Jan. *Balada z hadrů* [zvukový záznam na CD]. Záznam představení z Divadla ABC z roku 1957. Praha: Lotos, 2004. Nakl. číslo: 0137-2 811 Lotos.
- Příklad 96* WALTARI, Mika. *Egypt'an Sinuhet* [audiokniha na CD ve formátu mp3]. Čte Josef ČERVINKA v rozhlasové nahrávce z roku 1983. [Praha]: Radioservis, 2011.
- Příklad 97* *Arabia felix* [videozáznam na DVD]. TravelVideoStore, [20--]. Cosmos Global documentaries: global edu-tainment documentary series, 04.
- Příklad 98* STROGATZ, Steven. *Chaos* [videozáznam na 4 DVD]. Chantilly: Teaching Company, ©2008. Great courses. Science & mathematics.
- Příklad 99* TŘEŠTÍKOVÁ, Helena. *Katka: 14 let zápasu s drogovou závislostí v dokumentárním filmu Heleny Třeštíkové* [videozáznam na DVD]. Dokumentární film z roku 2009. Praha: Sony BMG, 2010.

FILMY, VIDEO, TELEVIZNÍ A ROZHLASOVÉ VYSÍLÁNÍ

NÁZEV

Většina filmů je prací celého týmu lidí, proto je na prvním místě citace uváděn název díla.

Ačkoliv norma tyto detaily neřeší, je zvykem filmy uvedené v ČR citovat pod českým distribučním názvem, a v hranatých závorkách případně uvést původní název (*Příklad 101*). Filmy, které v ČR uvedeny nebyly, uvádíme pod původním názvem (*Příklad 103*).

Příklad 100 *Vratné lahve* [film]. Režie Jan SVĚRÁK. Česko, 2007.

Příklad 101 *Motýlek [Papillon]* [film]. Režie Franklin J. SCHAFFNER. Francie a USA, 1973.

Příklad 102 *Podraz [The Sting]* [film]. Režie George Roy HILL. USA, 1973.

Příklad 103 *Les Parents terribles* [film]. Režie Jean COCTEAU. Francie, 1948.

TVŮRCE

Norma říká, že pokud je za film či vysílání jednoznačně odpovědná jedna osoba, měla by být uvedena před názvem díla.

Jak poznáme, kdy máme dát autora / režiséra před název díla? V normě je uveden příklad:

HENDERSON, David. Reith lectures. BBC Radio, 3. a 4. Nov.-Dec. 1985.

Ale Reith lectures je pravidelný pořad BBC, kde se střídají „autoři“.

Jedná se tedy o dokumenty??? **NE!!!**

„autorský film“ kde režisér je i autorem námětu a scénáře, někdy i kameraman, jindy i herec. Např. Woody Allen, Fellini... Takže pryč s příklady a nemotat to sem vůbec!!! – citovat je jako jiné filmy.

~~FLAHERTY, Robert J. Nanuk, člověk primitivní [Nanook of the North] [dokumentární film]. USA, Pathépicture, 1922.~~

~~TŘEŠTIKOVÁ, Helena. Katka [dokumentární film]. Česko, 2009.~~

~~SOMMEROVÁ, Olga. O čem sní ženy [dokumentární film]. Česko, 1999.~~

MÍSTO, VYDAVATEL, DATUM

U filmu rok uvedení v zemi produkce (*Příklad 104, Příklad 105*). U televizních a rozhlasových programů datum, případně i čas vysílání (*Příklad 106*). U převzatých pořadů vysílaných v televizi nebo rozhlasu doporučuji uvést zemi produkce, případně i vydavatele (tj. organizace, která pořad natočila), a důležitý je rok vzniku (*Příklad 107*).

Příklad 104 Rosemary má děťátko [film]. Režie Roman POLANSKI. USA, 1968.

Příklad 105 Obsluhoval jsem anglického krále [film]. Režie Jiří MENZEL. Česko, 2006.

Příklad 106 Meteor [rozhlasový pořad]. ČRo 2 – Praha, 20. 8. 2011 08:10.

Příklad 107 Disco a atomová válka [Disco & Atomic War] [dokumentární film]. Estonsko, 2008. ČT2 7. 9. 2011 22:50.

PROGRAMY V RÁMCI SERIÁLU

U programu v rámci seriálu uvádíme číslo a název epizody, název seriálu, vysílající organizaci, kanál a úplné datum vysílání. Tímto způsobem citujeme díla, která byla vytvořena jako nedílný celek, podobně jako je tomu u vícesvazkových monografií.

navrhují model:

Dominantní tvůrce. Název seriálu. Díl. Název dílu [typ média]. Další tvůrce. Země produkce, vydavatel (tj. rádio nebo televize, která pořad natočila), rok vzniku. Stanice a datum vysílání.
--

Příklad 108 Vyprávěj. 5. díl. Mikuláš chodí v létě [epizoda televizního seriálu]. ČT1. 28. 9. 2009.

Příklad 109 O žralocích a lidech. 4. díl. Konec strachu [epizoda dokumentárního seriálu]. Francie, 2008. ČT2. 28. 8. 2011 14:15.

(Následující příklad převzat z normy – z finálního dokumentu vypuštěn)

Yes, Prime Minister, Episode 1, The Ministerial Broadcast. BBC 2. 16. ledna 1986

Problém je zjistit datum 1. vysílání. Např. u Soukromých pastí víme, že byly natočeny 2008, ale Nova nemá archiv programů se všemi vysíláními. Datum a čas 1. vysílání jsem složitě vyhledala z tisku. Pokud ale uvedeme datum posledního vysílání, které jsme sledovali, ztrácí se zcela informace o tom, kdy byl seriál natočen. Přímou v titulcích je samozřejmě vždy jen rok natáčení. Fialové příklady jsou podle normy. Ale aby byly zachovány důležité informace, doporučuji jiný model *Příklad 110*. Stejně tak je problém, pokud budeme citovat české vysílání zahraničního seriálu nebo pořadu. Ztrácí se informace o původci. Např. *Jistě pane premiére*. Původní seriál byl natočen 1985, v BBC vyslán 1986, v ČR premiérově vyslán 2000. Citace podle normy fialový příklad, můj návrh *Příklad 111*.

Soukromé pasti. 3. díl, Jiná láska. TV Nova, 24. 9. 2008 17:00.

Příklad 110 *Soukromé pasti*. 3. díl, Jiná láska [epizoda televizního seriálu]. Česko, Nova, 2008. TV Nova, 7. 8. 2011 20:00.

Jistě, pane premiére. 1. díl, Velký plán. ČT2, 1. 12. 2000 21:30.

Příklad 111 *Jistě, pane premiére*. 1. díl, Velký plán [epizoda televizního seriálu]. Velká Británie, BBC, 1985. ČT2, 7. 11. 2010 19:00.

PŘÍSPĚVKY

Jednotlivé části programu by měly být citovány jako příspěvky. **Narozdíl od seriálů se jedná o pořady, které jsou vytvářeny postupně.**

(Fialový příklad převzat z normy – z finálního dokumentu vypuštěn)

o THATCHER, Margaret. Interview. In: Six O'clock News. BBC 1, 29. ledna 1986, 18:23

Příklad 112 VACULÍK, Ondřej. Máme nové kočky. In: *Ranní úvaha* [rozhlasový pořad]. ČRo 3 – Vltava, 24. 6. 2011, 0:00.

Příklad 113 Nová léčba anginy pectoris. In: *Diagnóza* [televizní dokument]. ČT2, 5. 5. 2011.

KARTOGRAFICKÉ DOKUMENTY

TVŮRCE

Na mapách a plánech bývá uveden slovy: *kartograf, sestavil, navrhnul, nakreslil, vyrobil...* Pokud je známo jméno tvůrce mapy, mělo by být uvedeno v citaci, i když není na mapě výrazně uvedeno.

Příklad 114 Např. na mapě uvedeno: „Entworfen und gezeichnet von I.K. Kindermann“

KINDERMANN, I.K. *Nordwestlicher Theil von Boehmen...* [Mapa severozápadních Čech. Měřítko neuvedeno.] Wien: Verlage des Kunst und Industrie Comptoirs, 1802. 483 mm × 586 mm. At: Národní knihovna České republiky. Sig. 62.A.57.

Příklad 115 **VOJENSKÝ KARTOGRAFICKÝ ÚSTAV**. *Přešticko: turistická mapa 1:50 000*. Edice Klubu českých turistů č. 32. 2. vyd. Praha: Trasa, ©2002. 570 mm × 760 mm.

Příklad 116 **ORTELIUS, Abraham**. *Regni Bohemiae descriptio*. [Mapa Čech kolorovaná měděrytina]. [1570]. Měřítko cca 1:780000. **Rytec Frans Hogenberg**. 330 mm × 500 mm. At: Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, Praha. Sig. I/1/70. RI č. 509.

NÁZEV

Název mapy (plánu) přebíráme z těchto míst, v uvedeném pořadí:

- lícová strana mapy
- předtištěný název
- název z čelní desky
- název v rámci sítě nebo rámečku obklopujícího mapu
- název na jiném místě

Pokud to není zřejmé z názvu, měla by být do hranaté závorky za názvem mapy uvedena zobrazená geografická oblast. Název oblasti by měl odpovídat datu vzniku mapy.

OZNAČENÍ SOUBORU MAP A EDIC

Soubory map je tvořen mapovými listy, které mohou být číslovány. Někdy nesou společný název. Je-li mapa zařazena v edici, zapisujeme ji tak, jak je uvedena na mapě, můžeme doplnit výrazem „edice“.

Příklad 117 **VOJENSKÝ KARTOGRAFICKÝ ÚSTAV**. *Přešticko: turistická mapa 1:50 000*. **Soubor turistických map 1:50 000**. 2. vyd. Digitálně zpracovala a vytiskla VKÚ, Harmanec. Praha: Trasa, ©2002. 570 mm × 760 mm. **Edice Klubu českých turistů č. 32**.

Příklad 118 **ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD**. *Manětín* [mapa]. **Základní mapa ČR 11-42**, 1:50 000. 11., obnovené vyd. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, ©2010. 400 mm × 500 mm. Obsah topografického podkladu copyright Český úřad zeměměřický a katastrální 1971. Stav k roku 2009. ISBN 80-7324-028-9.

Pozn. Schéma v tab B.1 a B.2 na s. 29-30 normy uvádí pro „Označení souboru map“ jako relevantní kapitolu 15.5.4. „Označení edic map, ale v materiálu citace.com jsou uvedeny zvlášť. Na mapách viz Příklad 117 je někdy obojí – soubor map i edice.

MĚŘÍTKO

Měřítko je povinný údaj v citaci kartografických dokumentů. Obvykle je na mapě uvedeno, nebo se dá spočítat z grafického měřítka. Pokud na mapě není, můžeme do citace zapsat: „měřítko neuvedeno“, „měřítko nelze určit“ apod.

Příklad 119 *Topographische carte eines theils von Boehmen in der Gegend von Prag*
[Mapa Prahy a okolí. Cca 1:62 000.] Schmettau, F.W.C. 1793.
325 mm × 400 mm. At: Národní knihovna České republiky. Sig. 62.A.59.

ROZMĚR

U map a plánů uvádíme v citaci jejich rozměry: výšku × šířku v milimetrech (jedná se o míru vlastní mapy uvnitř rámu mapy, nikoliv o rozměry papíru).

Příklad 120 Mapa Manětína je na listu 480 mm × 650 mm, ale vlastní mapa má rozměry 400 mm × 500 mm:

ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD. *Manětín* [mapa]. Základní mapa ČR 11-42, 1:50 000. 11., obnovené vyd. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, ©2010. 400 mm × 500 mm. Obsah topografického podkladu copyright Český úřad zeměměřický a katastrální 1971. Stav k roku 2009. ISBN 80-7324-028-9.

Příklady uvedené v normě: př. 3, str 37 = nedostatečně popsaná mapa – pod číslem 4301 je kolekce 60map. Má být 4301-8 . Na adrese http://aleph.unibas.ch/F?func=find-c&ccl_term=SIN=ZB_Ryh_4301_8 je její popis v katalogu (v citaci je chybně uvedeno datum vydání (místo 1573 je tam 1579). Citovaná mapa je na adrese: http://www.zb.unibe.ch/maps/ryhiner/sammlung/index.php?group=volume&dir=4301&pic=Ryh_4301_8.jpg

GRAFICKÁ DÍLA

Mezi grafická díla zahrnujeme fotografie (a to včetně negativů a diapozitivů), kresby, litografie, rytiny apod.

TVŮRCE

Jména všech tvůrců, která jsou na citované jednotce, bychom měli uvést v citaci. U grafických děl to mohou být např. malíř a rytec.

Dodat další příklady – např. Světozor,

NÁZEV

Pokud grafické dílo nemá vlastní název, uvedeme do hranatých závorek místo názvu předmět díla.

Příklad 121 Bez názvu [Dívka s tulipánem][černobílá fotografie].

TYP NOSIČE / MÉDIA A ROZMĚR

V položce typ nosiče / média uvádíme u grafiky techniku např. dřevoryt, litografie apod.

Ačkoliv norma tuto povinnost vůbec nezmiňuje, doporučuji uvádět u grafických děl rozměr. Je to běžná praxe při popisu výtvarných děl v muzeích, galeriích i odborných publikacích o výtvarném umění (viz Příklad 122 – Příklad 124).

Příklad 122 KULHÁNEK, Oldřich. *Život ve spirále* [litografie]. 490 mm × 700 mm. 1996.

LOKACE

Pokud existuje pouze omezený počet exemplářů, je nutné uvést jeho lokaci (viz Příklad 123, Příklad 124), nejlépe s inventárním číslem, signaturou nebo jinou přesnou identifikací.

Příklad 123 DÜRER, Albrecht. *Klanění tří králů* [dřevoryt]. 305 mm × 214 mm. Kolem r. 1503. At: [Oblastní galerie v Liberci](#).

Příklad 124 HOKUSAI, Kacuška. *Pohled na krajinu Fudžimigahara* [barevný dřevořez]. 260 mm × 380 mm. 1831-1832. At: [Náprstkovo muzeum v Praze. Inv. č. NpM5/38178](#).

SOUČÁST JINÉHO INFORMAČNÍHO ZDROJE

Grafická díla jsou často součástí knih (Příklad 125, Příklad 126) nebo časopisů (Příklad 127). V takovém případě je citujeme jako příspěvky.

Příklad 125 DRTIKOL, František. Jan Zrzavý [fotografie]. In: MOUCHA, Josef. *František Drtikol*. Prague: Torst, 2007, obr. 12. FotoTorst, 26. ISBN 978-80-7215-301-5.

Příklad 126 KUPKA, František. *Konference / La conférence* [reprodukce kolorované kresby štětcem tuží]. In: *Kupka - Waldes: malíř a jeho sběratel: dílo Františka Kupky ve sbírce Jindřicha Waldesa*. Texty Jiří WALDES et al. Praha: Antikvariát Meissner, 1999, obr. 94, s. 236. ISBN 80-238-4616-7.

Příklad 127 FÜHRICH, Wenzel. *Přístavní scénérie* [nástěnná malba]. Před r. 1802. At Führichův dům v Chrastavě. Foto Petr ZINKE. *Umění*. 2011 **49**(1), 25. ISSN 0049-5123.

HUDEBNINY

U vážné hudby se uvádí autor hudby jako dominantní tvůrce.

Příklad 128 [DVOŘÁK, Antonín](#). *Čert a káča: Opera o 3 jednáních dle národní pohádky české* [partitura]. Napsal Adolf WENIG. Praha: Hudební matice Umělecké besedy, c 1926. H. M., 43.

Příklad 129 SMETANA, Bedřich. *Hubička: Prostonárodní opera o dvou jednáních* [klavírní výtah]. Podle povídky Karolíny Světlé text napsala Eliška KRÁSNOHORSKÁ. Praha: SNKLHU, c 1959.

Příklad 130 SMETANA, Bedřich. *Hubička: Komická opera o dvou jednáních* [klavírní výtah se zpěvy]. 4. vyd. Slova od Elišky KRÁSNOHORSKÉ. Praha: Karel Barvitius, přetisk 1944.

ROZMĚR

Úplné hudební partitury se podle rozměru označují jako studijní, pokud je jejich výška větší než 20 cm, nebo miniaturní či kapesní, pokud je jejich rozměr menší.

Příklad 131 DVOŘÁK, Antonín. *Dumky: op. 90* [studijní partitura]. Praha: Editio Supraphon, 1991. S 2519.

PATENTY APOD.

Na prvním místě v citaci patentu uvádíme majitele (případně žadatele) patentu. Následuje název vynálezu. Název země (případně její kód podle ISO 3166 nebo WIPO ST3), označení řady a číslo patentu. Z citace musí být zřejmé, že se jedná o patent, užitný vzor apod. Původce (vynálezce) je nepovinný údaj a vkládáme ho do citace za název vynálezu (viz Příklad 133). Citaci můžeme ještě doplnit o klasifikační znaky, datum přihlášky apod.

Příklad 132 ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI. Číslicový generátor fázové modulace. Česká republika. Patentový spis CZ 300501 B6. 23.4.2009.

Příklad 133 CHMELARSKÝ INSTITUT S.R.O. ŽATEC a ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI. Zařízení pro lisování chmele do vakuových balíčků. Původci: Milan ČECHURA, Jiří STANĚK, Milan CÍREK, Jan HLAVÁČ, Václav KUBEC, Vladimír NESVADBA a Karel KROFTA. Česká republika. Užitný vzor CZ 18429 U1. 7.4.2008.

Příklad 134 SKÁLA, Jiří. Generátor rušivého elektromagnetického pole. Česká republika. Užitný vzor CZ 13389 U1. 16.6.2003.

Kódy názvu zemí podle WIPO ST3 jsou dostupné z: <http://www.wipo.int/export/sites/www/standards/en/pdf/03-03-01.pdf>

NORMY APOD.

Základními prvky citace normy, výzkumné zprávy a podobných dokumentů, vydávaných v řadách jsou název řady a číslo. Název řady lze uvádět obecně užívanou zkratkou (viz Příklad 135).

Příklad 135 ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011.

Na s. 28 normy jsou tři příklady konstruované podobně jako citace monografie, ale název není kurzívou:

př. 1 a 2: Tvůrce (organizace). Řada a číslo. Název. Místo vydání: vydavatel, datum

př. 3: Tvůrce (organizace). Název. Místo vydání: vydavatel, datum. Číslo.

V samotné normě nejsou příklady pro normy v příloze C uvedeny, ale v soupisu bibliografie přímo v normě (s. 39) jsou citovány zcela odlišným způsobem: **Číslo normy Název normy** takže citace této normy by vypadala (a to by se mi líbilo úplně nejvíc, maximálně bych doplnila rok vydání – podle mne je to k nalezení dokumentu zcela dostačující):

ČSN ISO 690 Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů

CITACE, KTERÉ NORMA NEŘEŠÍ

KVALIFIKAČNÍ PRÁCE (DIPLOMOVÉ APOD. PRÁCE)

Diplomové, disertační a podobné práce citujeme podle vzoru citace monografie. Místo nakladatelských údajů uvádíme místo a rok vytvoření práce.

Tvůrce. Název. Vedlejší názvy [Druh práce]. Vedoucí práce. Místo vytvoření, Název školy a rok vytvoření.
--

HUBENÝ, Petr. *Analýza vlastností protiskluzových zařízení* [diplomová práce]. Vedoucí práce Jiří DANZER. Plzeň, Západočeská univerzita, Fakulta elektrotechnická, 2010.

Sjednotila jsem 15.9.2011 model s materiálem citace.com

Tvůrce. Název. Vedlejší názvy. Místo vytvoření, rok vytvoření. Rozsah. Druh práce. Název školy. Vedoucí práce nebo školitel.
--

Příklad 136 HUBENÝ, Petr. *Analýza vlastností protiskluzových zařízení*. Plzeň, 2010. Diplomová práce. Západočeská univerzita, Fakulta elektrotechnická. Vedoucí práce Jiří DANZER.

Příklad 137 VARNUŠKA, Michal. *Surface reconstruction of geometrical objects from scattered points*. Plzeň, 2005. 115 s. Disertační práce. Západočeská univerzita. Fakulta aplikovaných věd. Školitel Ivana KOLINGEROVÁ.

ARCHIVNÍ DOKUMENTY A RUKOPISY

Při citování archivních dokumentů postupujeme vždy od většího celku k menšímu: Název instituce (plný oficiální název archivu, muzea), značka/název fondu či sbírky, inventární číslo nebo signatura, číslo kartonu/knihy/složky/spisu, případně datum a místo vydání listin, název nebo stručný popis úředních knih a jejich časový rozsah, u rozsáhlejších materiálů číslo strany.

Název archivu. Název nebo značka fondu. Inventární číslo. Název nebo stručný popis. Datum a místo vytvoření dokumentu.
--

Které z údajů máte uvést, aby bylo možné pramen bezpečně dohledat, je dobré konzultovat s archivářem či správcem sbírky.

Příklad 138 Národní archiv v Praze, Apelační soud, i. č. 276, fol. 96r-99v.

Příklad 139 Státní oblastní archiv v Plzni, Obchodní a živnostenská komora Plzeň, kart. 55, zpráva o průběhu plenární schůze OŽK z 20. 12. 1917.

Příklad 140 Zemský archiv v Opavě – Státní okresní archiv Olomouc, fond Archiv města Olomouce, Listiny, inv. č. 1 z 13. října 1261, u Jihlavy.

Příklad 141 Archivio Secreto Vaticano, Armadio XLIV, vol. 41, f. 177v-178r

Příklady převzaty z pokynů pro autory sborníků Minulostí Západočeského kraje a Brno v minulosti a dnes a z návodu pro studenty Univerzity Palackého v Olomouci.

LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY

Pro identifikaci legislativních dokumentů je důležité vypsát typ (zákon, vyhláška, nález...) číslo a rok uveřejnění ve sbírce zákonů, název dokumentu. Pokud se odkazujete na konkrétní část, uveďte paragraf a odstavec.

Příklad 142 Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Plná citace obsahuje i údaje o sbírce zákonů.

Příklad 143 Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

Velmi užitečné jsou informace o citování legislativních dokumentů na Wikipedii heslo Šablona: Citace Sbírky zákonů http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0ablona: Citace_Sb%C3%ADrky_z%C3%A1kon%C5%AF

Citace.com – citace je v podstatě stejná, ale mají v citaci i tvůrce „Česko“. Pokud autoři nesrovnávají zákony různých zemí, nebo nepublikují v zahraniční publikaci, považují to za nadbytečnou informaci.

INFORMACE ZÍSKANÉ OSOBNÍM KONTAKTEM

Jméno respondenta. Relevantní informace, podle typu práce, kterou píšete. Kde a kdy byl rozhovor veden.

Příklad 144 Téma: Historie komunistické perzekuce
Interview s Janem NOVÁKEM, nar. 1930, vězněným v Jáchymově v letech 1951–1955. Praha 13.11.2008.

Příklad 145 Téma: Výzkum svatebních zvyků na Plzeňsku
Informace poskytl Jan NOVÁK, kronikář obce Radčice. Radčice 18.9.2008.

Příklad 146 Téma: Výzkum svatebních zvyků na Plzeňsku
Rozhovor s Janem NOVÁKEM, Božkov, nar. 1910. Plzeň 24.10.2008.

METODY CITOVÁNÍ

ODKAZY × CITACE

Odkazy (*citation*) v textu mají zajistit, aby čtenář našel dílo, odkud jsme čerpali, včetně konkrétní části v citovaném díle.

Použijeme-li přímou citaci nebo parafrázi, je nutné odkázat přímo na konkrétní stranu citovaného díla. Odkaz uvádíme v textu na místě, vždy bezprostředně za citátem či parafrází.

Odkazovat můžeme i na dílo jako celek.

Příklad 147 Např. pokud v textu pouze zmiňujeme, že Klaus nesouhlasí s všeobecným názorem na příčiny globálního oteplování, stačí odkázat na celou knihu, která je problému věnována:

KLAUS Václav. *Modrá, nikoli zelená planeta*. Praha: Dokořán, 2007.
ISBN 978-80-7363-152-9.

Citace / bibliografické citace (*references*) obsahují všechny potřebné údaje potřebné k nalezení dokumentu nebo jeho části.

METODY CITOVÁNÍ

Pro názornost jak citovat, jsou použity úryvky a bibliografické citace z článku:

COUFAL, Libor. Web po 20 letech: co z něj zůstane pro budoucí generace? *Knihovna* [online]. 2009, 20(2), 17-32 [cit. 16.6.2011]. ISSN 1801-3252. Dostupné z: <http://knihovna.nkp.cz/knihovna92/0902097.htm>

1) FORMA JMÉNO-DATUM (HARVARDSKÝ SYSTÉM)

Odkaz v textu: (Příjmení autora rok, strana)

Je-li jméno autora přímo v textu, stačí do závorky uvést rok a stranu. Více děl od jednoho autora, vydaných ve stejném roce odlišujeme malými písmeny.

Příklad odkazů v textu:

Příklad 148 Změnu odkazů lze provést několika způsoby. Jednou z možností je trvalé přepsání odkazů přímo v kódu stránek, což je poměrně snadné uvnitř HTML, ale uvnitř komplexních skriptů je to téměř neřešitelný problém (Roche, 2006, s. 97–98). Druhou možností je ponechat odkazy v původní podobě a změnu provádět dynamicky, "na vyžádání", při prohlížení stránek v archivu, např. pomocí java scriptu (Masanès, 2006c, s. 34).

Úplné bibliografické citace v seznamu řadíme podle prvního autora a podle roku.

Příklad bibliografických citací:

9. MASANÈS, Julien, [2006a](#). Archiving the hidden web. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, s. 115-129. ISBN 978-3-540-23338-1.
10. MASANÈS, Julien, [2006b](#). Web archiving. In: Marlin Deegan and Simmon Tanner, eds. *Digital preservation*. Londýn: Facet, s. 78-97. ISBN 978-1-856-04485-1.
11. [MASANÈS, Julien, 2006c](#). Web archiving: issues and methods. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, s. 1-53. ISBN 978-3-540-23338-1.
12. MASANÈS, Julien, [2006d](#). Selection for web archives. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, s. 71-91. ISBN 978-3-540-23338-1.
13. MOHR, Gordon, STACK, Michael, RANITOVIC, Igor, AVERY, Dan and KIMPTON, Michele, [2004](#). *An Introduction to Heritrix: An open source archival quality web crawler* [online]. IAWW 2004 [cit. 25.11.2009]. Dostupné z: <http://iwaw.europarchive.org/04/Mohr.pdf>
14. [ROCHE, Xavier, 2006](#). Copying websites. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, s. 93-114. ISBN 978-3-540-23338-1.

2) FORMA ČÍSELNÉHO ODKAZU

Odkaz v textu: Na bibliografické citace odkazujeme pořadovým číslem citace a stranou (je nutné mít buď předem sestavený abecední soupis použitých zdrojů, nebo umět pracovat s křížovými odkazy). Číslo musíme odlišit od vlastního textu buď použitím závorek (kulatých či hranatých) nebo horního indexu. Odkaz na práci bude mít vždy v textu stejné číslo.

Příklad odkazů v textu:

Příklad 149 Publikování online nepřináší jen samá pozitiva: ve srovnání s klasickým způsobem publikování má minimálně jeden velký nedostatek. Tradiční tištěné publikace jsou po vydání nezávislé na svých vydavatelích. Naproti tomu webové publikace existují pouze na serverech svých tvůrců, a proto jsou závislé na permanentním publikování těmito tvůrci ([23, s. 15](#)). Jedním z řešení, jak odstranit tuto závislost, může být archivace webu.

...

Změnu odkazů lze provést několika způsoby. Jednou z možností je trvalé přepsání odkazů přímo v kódu stránek, což je poměrně snadné uvnitř HTML, ale uvnitř komplexních skriptů je to téměř neřešitelný problém ([26, s. 97-98](#)). Druhou možností je ponechat odkazy v původní podobě a změnu provádět dynamicky, „na vyžádání“, při prohlížení stránek v archivu, např. pomocí java scriptu ([23, s. 34](#)).

Úplné bibliografické citace v seznamu řadíme podle prvního autora a podle roku.

21. MASANÈS, Julien. Archiving the hidden web. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, s. 115-129. ISBN 978-3-540-23338-1.

22. MASANÈS, Julien. Web archiving. In: Marlin Deegan and Simmon Tanner, eds. *Digital preservation*. Londýn: Facet, 2006, s. 78-97. ISBN 978-1-856-04485-1.
23. MASANÈS, Julien. Web archiving: issues and methods. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, s. 1-53. ISBN 978-3-540-23338-1.
24. MASANÈS, Julien. Selection for web archives. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, s. 71-91. ISBN 978-3-540-23338-1.
25. MOHR, Gordon, STACK, Michael, RANITOVIC, Igor, AVERY, Dan and KIMPTON, Michele. *An Introduction to Heritrix: An open source archival quality web crawler* [online]. IAWW 2004 [cit. 25.11.2009]. Dostupné z: <http://iaww.europarchive.org/04/Mohr.pdf>
26. ROCHE, Xavier. Copying websites. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, s. 93-114. ISBN 978-3-540-23338-1.

3) FORMA PRŮBĚŽNÝCH POZNÁMEK

Odkaz v textu: Na bibliografické citace odkazujeme pořadovým číslem poznámky. Číslo musíme odlišit od vlastního textu buď použitím horního indexu nebo závorek (kulatých či hranatých).

Příklad 150 Změnu odkazů lze provést několika způsoby. Jednou z možností je trvalé přepsání odkazů přímo v kódu stránek, což je poměrně snadné uvnitř HTML, ale uvnitř komplexních skriptů je to téměř neřešitelný problém³². Druhou možností je ponechat odkazy v původní podobě a změnu provádět dynamicky, „na vyžádání“, při prohlížení stránek v archivu, např. pomocí java scriptu³³.

V poznámce pod čarou, nebo na konci dokumentu, jsou bibliografické citace v pořadí, v jakém je na ně odkazováno v textu:

32. ROCHE, Xavier. Copying websites. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, s. 93-114. ISBN 978-3-540-23338-1. S. 97-98.
33. MASANÈS, Julien. Web archiving: issues and methods. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, s. 1-53. ISBN 978-3-540-23338-1. S. 34.
34. BOYKO, Andrew. *Test bed taxonomy for trawler* [online]. 2004 [cit. 25.11.2009]. Dostupné z: www.netpreserve.org/publications/iipc-r-002.pdf

Jedna poznámka může obsahovat odkazy na více zdrojů.

Příklad 151 Ne vždy dochází k úplnému zániku obsahu stránek a trvalé ztrátě informací. Často jde pouze o přesun na jinou URL adresu, ať už v rámci původní domény nebo na jinou doménu. Jedná se o problém trvalosti odkazů – v angličtině se pro tyto případy používá termín "zahnívání" odkazů (link rot). V takovém případě je častokrát možné obsah dohledat

pomocí vyhledávačů či jinými prostředky. Např. studie Lawrence odhalila 53 % neplatných odkazů po šesti letech od publikování¹³. Většina z těchto dokumentů však byla stále dostupných na jiných URL a bylo možno nalézt buď originální dokument, nebo alespoň související informace. Pouhá 3 % dokumentů se nepodařilo objevit vůbec. Několik dalších podobně zaměřených studií pro lékařské a vědecké časopisy také dochází k podobným závěrům, že volatilita odkazů je větší než volatilita samotného obsahu¹⁴. Je tedy nutno rozlišovat mezi volatilitou webu a volatilitou URL.

13. LAWRENCE, Steve, PENNOCK, David, FLAKE, Garry, KROVETZ, Bob, COETZEE, Frans, GLOVER, Eric, NIELSEN, Finn, KRUGER, Andries, GILES, Lee. Persistence of Web References in Scientific Research. *IEEE Computer* [online]. 2001 **34**(2), 26-31 [cit. 25.11.2009]. Dostupné z: <http://www.searchlores.org/library/persi-stence-computer01.pdf>
14. DELLAVALLE, Robert P., HESTER, Eric J., HEILIG, Lauren F., DRAKE, Amanda L., KUNTZMAN, Jeff W., GRABER, Marla, SCHILLING, Lisa M. Going, Gone: Lost Internet References. *Science*. 2003, **302**(5646), 787-788. ISSN 0036-8075. Dostupné též v online verzi: doi 10.1126/science.1088234
WREN, Jonathan D. URL Decay in MEDLINE - a 4-year Follow-up Study. *Bioinformatics* 2008, **24**(11) 1381-85. ISSN 1367-4803.

Pokud odkazujeme na jeden zdroj víckrát, je možné uvést plnou citaci při prvním výskytu a v ostatních poznámkách na ni odkazovat:

Příklad 152 Web je hlavní publikační aplikace internetu. Je to jedinečný informační systém, který lze využít pro generování, aktualizování a publikování obsahu všemi představitelnými způsoby, které nabízí moderní výpočetní technika¹⁰. S jeho vznikem se tak objevil snadno dostupný, všudypřítomný a relativně levný prostředek pro tvorbu a šíření informací. Ve srovnání s tradičními publikačními médii jde o revoluci v publikování, která posunuje hranice možností ve všech směrech. "Tak jako tiskářský lis stimuloval moderní vydavatelský průmysl, technologie a všudypřítomnost webu znamenaly převrat v šíření intelektuálního vlastnictví" (Iowa State University).

...

Vývoj webu dramaticky zvýšil nejen množství publikovaných informací, ale také počet potenciálních vydavatelů. V byznysu publikování online se může vydavatelem stát téměř kdokoli. Výstižně to vyjádřil autor blogu Dosh Dosh, zaměřeného na blogování a internetový marketing: "Díky extrémně nízkým bariérám vstupu a variabilním nákladům umožňuje web komukoli s počítačem stát se nezávislým vydavatelem: výsledkem je, že množství a rozmanitost online obsahu ve většině oborů daleko přesahuje tištěné publikace."¹¹

Web byl ovšem od samého počátku zamýšlen nejen jako zdroj informací. Uživatelé se také měli aktivně podílet na vytváření jeho obsahu. První webový browser, který vyvinul Berners-Lee, sloužil nejen k prohlížení, ale zároveň i k publikování. V tomto světle je třeba vnímat nejen masivní

rozvoj online publikování, ale také vznik tzv. webu 2.0 s velkým podílem obsahu generovaného uživateli.

Publikování online nepřináší jen samá pozitiva: ve srovnání s klasickým způsobem publikování má minimálně jeden velký nedostatek. Tradiční tištěné publikace jsou po vydání nezávislé na svých vydavatelích. Naproti tomu webové publikace existují pouze na serverech svých tvůrců, a proto jsou závislé na permanentním publikování těmito tvůrci¹². Jedním z řešení, jak odstranit tuto závislost, může být archivace webu.

Poznámky pod čarou:

10. MASANÈS, Julien. Web archiving: issues and methods. In: Julien MASANÈS, ed. *Web archiving*. Berlín: Springer, 2006, 1-53. ISBN 978-3-540-23338-1. S. 15.

11. MAKI. The future of content in the age of information overload [online]. Dosh Dosh. 2008 [cit. 25.11.2009]. Dostupné z: <http://www.doshdosh.com/future-of-content-in-the-age-of-information-overload>.

12. MASANÈS, pozn. 10, s. 15.

V normě se uvádí: „Užíváme-li v poznámkách zkratky, je nutné je v první poznámce vysvětlit nebo v ní uvést, kde jsou v dokumentu vysvětleny“ Ale v praxi bude poznámka č. 1 v textu přiřazena k čemu???? (např. při generování poznámek ve Wordu)

USPOŘÁDÁNÍ SEZNAMU CITACÍ

Norma doporučuje u abecedního seznamu bibliografických citací uspořádat seznam postupně podle následujících pravidel:

- nejprve autorovy vlastní práce
- citace dokumentů jednoho autora uvádět před citacemi prací, kde je shodný první autor
- více děl jednoho autora řadit chronologicky od nejstaršího dokumentu
- citace děl více autorů, které mají stejného prvního autora řadit chronologicky

PŘÍKLADY

Zelené údaje v citacích nejsou povinné.

KNIHY A MONOGRAFICKÉ PUBLIKACE

Tvůrce. Název publikace. Vedlejší názvy. Vydání. Další tvůrce. Místo: nakladatel, rok. Počet stran. Edice, číslo edice. ISBN.

Příklad 153 *African Encyclopedia*. London: Oxford University Press, 1974.

Příklad 154 AMERICAN ALUMNI COUNCIL. *Going up: voluntary support of America's colleges and universities 1956-1957...* New York: Council for Financial Aid to Education, 1958.

Příklad 155 COUNCIL FOR BRITISH ARCHAEOLOGY. *Handbook of scientific aids and evidence for archaeologists*. London, C.B.A., 1970.

Příklad 156 ČEZ. *Annual report 2000*. Praha: ČEZ, 2001.

Příklad 157 DÄNIKEN, Erich von. *Prorok minulosti*. Přeložil R. ŘEŽÁBEK. Praha: Naše vojsko, 1994. 220 s. Fakta a svědectví, sv. 119. ISBN 80-206-0434-0.

Příklad 158 DE ALMEIDA, Hermione. *Romantic medicine and John Keats*. New York: Oxford University Press, 1991. 418 s.

Příklad 159 DOLEČEK, Jaroslav. *Moderní učebnice elektroniky. 6. díl, Kmitočtové filtry, generátory signálu a převodníky dat*. Praha: BEN, 2009. ISBN 978-80-7300-240-4.

Příklad 160 HANUŠ, Jiří, ed. *Dějiny kultury a civilizace Západu v 19. století*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002. 248 s. Dějiny a kultura, sv. 5. ISBN 80-7325-006-3.

Příklad 161 HEROUT, Pavel. *Učebnice jazyka C. 6. vyd.* České Budějovice: Kopp, 2009. 271 s. ISBN 978-80-7232-383-8.

Příklad 162 KOTLER, Philip a ARMSTRONG, Gary. *Principles of Marketing*. 9th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 2001. 785 s. ISBN 0-13-029368-7.

Příklad 163 LA FONTAINE, Jean de. *Bajky*. Ilustrace Philippe SALEMBIER, text upravila Dana WINKLEROVÁ. Říčany [u Prahy]: Junior, 2008. 115 s. ISBN 978-80-7267-341-4.

Příklad 164 MEŠKO, Dušan aj. *Akademická příručka*. Martin: Osveta, ©2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

- Příklad 165* MOZART, Wolfgang Amadeus. *Fantasia in F minore* [hudebnina]. Praha: Editio Bärenreiter, 2007. ISMN M-2601-0376-4.
- Příklad 166* NÁRODNÍ AGENTURA SOCRATES. *Rozšíří vstup mé země do Evropské unie možnosti mého studia?* Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, ©2003. ISBN 80-86345-34-3.
- Příklad 167* PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury. II/2, Kultura každodenního života od 16. do 18. století*. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-084-X.
- Příklad 168* RADA EVROPY. *Evropská sociální charta*. Ostrava: Aries, [1993].
- Příklad 169* SAINT-EXUPÉRY, Antoine de. *Citadela*. 4. úplné vyd. *Z francouzského originálu ... přeložila Věra DVOŘÁKOVÁ*. Praha: Vyšehrad, 2011.
- Příklad 170* SHAKESPEARE, William. *Jak se vám líbí [As you like it]*. 5. vyd. *Z angl. krit. vyd. přel. E. A. SAUDEK*. Praha: SNKLU, 1962.
- Příklad 171* SOMMEROVÁ, Olga. *O čem sní ženy*. Praha: HAK, ©2001. 210 s. ISBN 80-85910-35-7.
- Příklad 172* VEGA, Lope de. *Až k smrti milovat. Volně přel. a upravil K.M. WALLÓ*. Praha: ČDLJ, 1957.

PŘÍSPĚVKY V KNIHÁCH A JINÝCH MONOGRAFICKÝCH PUBLIKACÍCH

Tvůrce. Název příspěvku. In: Tvůrce publikace. *Název publikace*. *Vedlejší názvy*. Vydání. *Další tvůrce*. Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN.

- Příklad 173* NEMCOVÁ, Emília. *Základy rétoriky*. In: MEŠKO, Dušan aj. *Akademická příručka*. Martin: Osveta, ©2006, s. 49-64. ISBN 80-8063-219-7.

ČASOPISY/SERIÁLY – CELÉ VYDÁNÍ

Název časopisu. *Vedlejší názvy*. Místo: nakladatel, rok, od kterého vychází—. ISSN.

- Příklad 174* *Český lid: sborník věnovaný studiu lidu českého v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku*. Praha: V. Šimáček, 1892—. ISSN 0009-0794.
- Příklad 175* *Sdělovací technika: telekomunikace, elektronika, multimédia*. Praha: Sdělovací technika, 1953—. ISSN 0036-9942.

ČASOPISY/SERIÁLY – CELÉ ČÍSLO

Název časopisu. Vedlejší názvy. Další tvůrce. Místo: nakladatel, rok, číslování. ISSN.
--

Příklad 176 *Český lid: sborník věnovaný studiu lidu českého v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku*. Red. Čeněk ZÍBRT a Lubor NIEDERLE. Praha: V. Šimáček, 1895, 4(1).

Příklad 177 *Český lid: časopis pro etnologická studia: journal of ethnological studies*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 2001, 88(1). ISSN 0009-0794.

Příklad 178 *Plzeňský deník*. Plzeň: Vltava, 10. 7. 2006. 15(158). ISSN 1210-5139.

Příklad 179 *Sdělovací technika: telekomunikace, elektronika, multimédia*. Praha: Sdělovací technika, 2006, 54(12). ISSN 0036-9942.

Číslování může být s použitím označení svazků a stránkování:

Příklad 180 *Sdělovací technika: telekomunikace, elektronika, multimédia*. Praha: Sdělovací technika, 2006, roč. 54, č. 12. ISSN 0036-9942.

PŘÍSPĚVKY V ČASOPISECH

Tvůrce. Název příspěvku. Název časopisu. Vedlejší názvy. Místo: nakladatel, rok, číslování, strany. ISSN.

Příklad 181 EŠNEI, Václav. Máje z okolí uhlířsko-janovického. *Český lid*. Praha: V. Šimáček, 1895, 4(1), 4-8.

Příklad 182 BENEŠ, Petr. Aktuální trendy v oblasti elektroniky. *Sdělovací technika: telekomunikace, elektronika, multimédia*. Praha: Sdělovací technika, 2006, 54(12), 3-6. ISSN 0036-9942.

Příklad 183 SVOBODOVÁ, Kamila. Genderové aspekty stárnutí: rodina a péče o seniory. *Demografie*. 2006, 48(4), 256-261. ISSN 0011-8265.

Příklad 184 HROMÁDKO, Jan, HROMÁDKO, Jiří, MILER, Petr, HÖNIG, Vladimír a CINDR, Martin. Technologie výroby biopaliv druhé generace. *Chemické listy*. 2010, 104(8), 784-790. ISSN 0009-2770.

Příklad 185 ŠÍCHA, Jan et al. Ion flux characteristics in pulsed dual magnetron discharges used for deposition of photoactive TiO₂ films. *Plasma Processes and Polymers*. 2011, 8(3), 191-199. ISSN 1612-8850.

Příklad 186 VAŘEKA, Pavel. Příspěvek ke studiu žijících vsí středověkého původu. Pozůstatky zástavby z pozdního středověku na parcele č.p. 121 v Mikulčicích. *Přehled výzkumů*, 2010, **51**(1-2), 249-265. ISSN 1211-7250.

Příklad 187 VAŘEKA, Pavel. Archeologický výzkum vesnic středověkého původu na Tachovsku zaniklých po roce 1945. *Archaeologia historica*, 2008, **33**, 101-117. ISSN 0231-5823.

Příklad 188 KUMPERA, Jan. Josef Kajetán Tyl a západní Čechy. *Plzeňský deník*, 10. 7. 2006. **15**(158), 3. ISSN 1210-5139.

Pozn. Ačkoliv jsou místo vydání a nakladatel v normě uvedeny jako povinné, v příkladech u příspěvků v časopisech nejsou (norma s. 35, příklady C7), takže jsou příspěvky citovány ve zjednodušeném formátu jako Příklad 183, Příklad 184 a Příklad 185. Také v Brně jsme se na zjednodušeném formátu shodli.

SBORNÍKY – CELÉ ČÍSLO

Tvůrce. Název sborníku. Vedlejší názvy . Další tvůrce. Místo: nakladatel, rok. ISBN (nebo ISSN).

Příklad 189 *Applied electronics 2005: international conference: Pilsen, 7-8 September 2005*. Jiří PINKER, ed. Pilsen: University of West Bohemia, 2005. ISBN 80-7043-369-8.

Příklad 190 ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena, KULHAVÝ, Viktor, PROCHÁZKA, Jakub, ed. *Konference psychologie práce a organizace 2011: sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Brno 25.-26. května 2011. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5490-5.

Příklad 191 JORGE, Joaquim a SKALA, Václav, ed. *WSCG '2006: full papers proceedings: the 14-th international conference in central Europe on computer graphics, visualization and computer vision 2006: University of West Bohemia, Plzen, Czech Republic, January 31 - February 2, 2006*. Plzen: University of West Bohemia, 2006. ISBN 80-86943-03-8.

Příklad 192 *Archeologie západních Čech*. Plzeň: Západočeské muzeum, 2010, (1). ISSN 1804-2953.

PŘÍSPĚVKY VE SBORNÍCÍCH

Tvůrce. Název příspěvku. In: Název sborníku. Vedlejší názvy . Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN (nebo ISSN).
--

Příklad 193 NOVOTNÁ, Daniela. Šest let výuky oboru knihovnické a informační systémy a služby... In: *Knihovny současnosti 2010: sborník*

z 18. konference, konané ve dnech 14.-16. září 2010 v Seči u Chrudimi.
Ostrava: Sdružení knihoven ČR, 2010, s. 168-173.
ISBN 978-80-86249-59-9.

Příklad 194 STRAKA, Ondřej, ŠIMANDL, Miroslav a DUNÍK, Jindřich. Gaussian mixtures proposal density in particle filter for track-before-detect. In: *Fusion 2009: the 12th international conference on information fusion*. New York: IEEE, 2009. S. 270-277. ISBN 978-0-9824438-0-4.

Příklad 195 PSUTKA, Josef V., ŠMÍDL, Luboš, MÜLLER, Luděk a PSUTKA, Josef. Feature space reduction and decorrelation in a large number of speech recognition experiments. In: *Signal and image processing: proceedings of the ninth IASTED international conference: August 20-22, 2007, Honolulu, Hawaii, USA*. Anaheim: ACTA Press, 2007. S. 158-161. ISBN 978-0-88986-675-1.

Příklad 196 DOSTÁLOVÁ, Ludmila. Logika není matematika. In: *Univerzita: tradiční a netradiční ve výuce: 20.-21. leden 2005*. Plzeň: Čeněk, 2005. S. 162-170. ISBN 80-86898-60-1.

Příklad 197 VAŘEKA, Pavel. Archeologický výzkum vesnic středověkého původu na Tachovsku zaniklých po roce 1945. In: *Archaeologia historica*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2008. S. 101-117. ISBN 978-80-7275-076-4.

Některé sborníky mají ISSN pro celé vydání a zároveň ISBN jednotlivých čísel. Můžeme je citovat obojím způsobem. Srovnej Příklad 187 a Příklad 197.

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

ON-LINE KNIHY, MONOGRAFICKÉ DOKUMENTY

Tvůrce. Název publikace. Vedlejší názvy [typ nosiče]. Vydání. Další tvůrce . Místo: nakladatel, datum publikování [cit. datum citování]. Edice, číslo edice. ISBN. Dostupné z: DOI nebo adresa.

Příklad 198 BANABIC, Dorel. *Advanced Methods in Material Forming* [online]. Springer, 2007 [cit. 13.6.2011]. Dostupné z MyiLibrary: <http://lib.myilibrary.com?ID=86355>

Příklad 199 ČAPEK, Karel. *Válka s mloky* [online]. 20. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1981. Spisy, sv. 9 [cit. 13.6.2011]. Dostupné z: http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/75/66/valka_s_mloky.pdf. **Rovněž dostupný v html, rtf, txt, pdb, prc a epub.**

Příklad 200 ČAPEK, Karel. *R.U.R.* [online] Release Date: August 2, 2004 [cit. 13.6.2011]. Dostupné z: <http://www.gutenberg.org/ebooks/13083>

ON-LINE ČASOPISY/SERIÁLY JAKO CELEK

Název časopisu. **Vedlejší názvy** [typ nosiče]. Místo: nakladatel, vychází od- [cit. datum citování]. ISSN. Dostupné z: DOI nebo adresa.

Příklad 201 Ikaros: **Elektronický Časopis o Informační Společnosti** [online]. Praha: Ikaros, 1997- [cit. 27.6.2011]. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/>

Příklad 202 ElectroScope [online]. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2007- [cit. 27.6.2011]. ISSN 1802-4564. Dostupné z: <http://electroscope.zcu.cz>

Příklad 203 EU annual report on human rights [online]. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000- [cit. 27.6.2011]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=970>

ON-LINE ČASOPISY/SERIÁLY – JEDNOTLIVÉ ČÍSLO

Název časopisu. **Vedlejší názvy** [typ nosiče]. Místo: nakladatel, číslování [cit. datum citování]. ISSN. Dostupné z: DOI nebo adresa.

Příklad 204 ElectroScope [online]. 2010, č. 4 [cit. 27.6.2011]. ISSN 1802-4564. Dostupné z: <http://147.228.94.30/index.php?id=31:islo-42010>

Příklad 205 D-Lib Magazine [online]. **Corporation for National Research Initiatives**, May/June 2011, **17**(5/6) [cit. 6.5.2011]. ISSN 1082-9873. Dostupné z: [doi:10.1045/may2011-contents](https://doi.org/10.1045/may2011-contents)

PŘÍSPĚVKY V ON-LINE ČASOPISECH / SERIÁLECH

Tvůrce. Název příspěvku. **Další informace o příspěvku**. Název časopisu. **Vedlejší názvy** [typ nosiče]. Místo: nakladatel, číslování, strany [cit. datum citování]. ISSN. Dostupné z: DOI nebo adresa.

Příklad 206 BITUŠÍKOVÁ, Alexandra a LUTHER, Daniel. Sustainable diversity and public space in the city of Bratislava, Slovakia. *Anthropological Notebooks* [online]. **Ljubljana (Slovenia): Slovene Anthropological Society**, 2010, **16**(2) [cit. 13.6.2011]. ISSN 1408-032X. Dostupné z: http://www.drustvo-antropologov.si/AN/PDF/2010_2/Anthropological_Notebooks_XVI_2_Bitusikova.pdf

Příklad 207 ČADA, Roman. Degree conditions on induced claws. *Discrete Mathematics* [online]. **Elsevier**. 6 December 2008, **308**(23), 5622-5631 [cit.

13.6.2011]. ISSN 0012-365X. Dostupné prostřednictvím Science Direct z: doi:10.1016/j.disc.2007.10.026

Příklad 208 ALLEN, Robert B. Model-Oriented Scientific Research Reports. *D-Lib Magazine* [online]. May/June 2011, **17**(5/6) [cit. 6.5.2011]. ISSN 1082-9873. Dostupné z: doi:10.1045/may2011-allen

Příklad 209 KNOPOVÁ, Martina. Bezpečnost dat v informačních systémech. *Ikaros* [online]. 2011, **15**(6) [cit. 14.06.2011]. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/node/6946>

Příklad 210 BRATKOVÁ, Eva. Co přináší třetí vydání mezinárodní normy ISO 690:2010. *Ikaros* [online]. 2010, **14**(9) [cit. 02.06.2011]. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/node/6358>

Pozn. Ačkoliv jsou místo vydání a nakladatel v normě uvedeny jako povinné, v příkladech u příspěvků v tištěných časopisech nejsou uváděny (norma s. 35, příklady C7). V příkladech elektronických seriálů jsou ale v normě důsledně uváděny (norma s. 35, příklady C9), ačkoliv najít místo vydání a někdy i nakladatele je zde mnohem obtížnější. Příspěvky citované ve zjednodušeném formátu viz Příklad 183, Příklad 184 a Příklad 185 pro tištěné a Příklad 209 a Příklad 210 pro elektronické časopisy.

WEBOVÉ STRÁNKY / WEBOVÉ SÍDLO

Dominantní tvůrce. Název. **Vedlejší názvy** [typ nosiče]. **Další tvůrce**. Místo: nakladatel, datum publikování. Datum aktualizace [cit. datum citování]. Dostupné z: DOI nebo adresa. **Path**: cesta.

Příklad 211 Infogram: **Portál pro podporu informační gramotnosti** [online]. Infogram: ©2011 [cit. 19.7.2011]. Dostupné z: <http://www.infogram.cz/>

Příklad 212 Výzkum a vývoj v České republice [online]. Praha: Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ©2011. Poslední změna 27.07.2011 13:27 [cit. 27.7.2011]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz>

Příklad 213 *The 9th World Shakespeare Congress. Renaissance Shakespeare: Shakespeare Renaissances. Prague, Czech Republic. 17.–22. 7.2011* [online]. [Cit. 27.7.2011]. Dostupné z: <http://www.shakespeare2011.net>

VEDLEJŠÍ WEBOVÉ STRÁNKY

Dominantní tvůrce. Název vedlejší stránky. Název hlavní webové stránky / webového sídla: **podnázev hlavní webové stránky** [typ nosiče]. **Další tvůrce**. Místo: nakladatel, datum publikování. Datum aktualizace [cit. datum citování]. Dostupné z: DOI nebo adresa. **Path**: cesta.

Příklad 214 Hodnocení výzkumu a vývoje. *Výzkum a vývoj v České republice* [online]. Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ©2011. Poslední změna 29.07.2011

09:27. [Cit. 10.8.2011]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=611>

Příklad 215 Články. Veda.cz: *Průvodce informacemi o vědě a výzkumu* [online]. MathAn. Poslední změna 10.8.2011. [Cit. 110.8.2011]. Dostupné z: <http://www.veda.cz/findInSection.do?sectionId=1255>

Pořadí změněno podle materiálu Citace.com (bližší vysvětlení str. 8 Příklad 35 a Příklad 36)

PŘÍSPĚVKY NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH

Tvůrce. Název příspěvku. *Další informace o příspěvku*. In: *Název webové stránky / webového sídla*. [typ nosiče]. Místo: nakladatel, datum publikování. Datum aktualizace [cit. datum citování]. Dostupné z: DOI nebo adresa. *Path: cesta*.

Příklad 216 TICHÁ, Jana a TICHÝ, Miloš. Jméno Zdeňka Milera nese jedna z planetek obíhajících kolem Slunce. In: *Věda.cz* [online]. 21.4.2011 [cit. 27.7.2011]. Dostupné z: <http://www.veda.cz/article.do?articleId=68377>. *Path: Homepage; články; 21.4.2011*.

AUDIOVIZUÁLNÍ DOKUMENTY

Dominantní tvůrce. Název. *Vedlejší názvy* [typ nosiče / média]. Další tvůrci. Místo: nakladatel, rok.

Příklad 217 *Glories of Islamic art* [DVD]. [London]: TVF International, c 2007.

Příklad 218 *Angličtina Extra na DVD: interaktivní videokurz*. Praha: LANGMaster, ©2008.

Příklad 219 *Bajky a sny* [videozáznam na DVD]. *Záznam představení neslyšících herců AVD JAMU Brno*. Ostrava: Centrum vizualizace a interaktivity vzdělávání, ©2008.

Příklad 220 ČAPEK, Karel. *Bílá nemoc* [film na DVD]. Scénář a režie Hugo HAAS. Praha: Filmexport Home Video, 2008. Zlatý fond České kinematografie.

Příklad 221 NOSOV, Nikolaj Nikolajevič. *Neznámkovy příhody* [zvukový záznam na CD ve formátu MP3]. Čte Dáda PATRASOVÁ. Praha: Socha, 2007.

Příklad 222 PAVEL, Ota. *Veliký vodní tulák* [zvukový záznam na CD]. Čte Pavel ZEDNÍČEK. Praha: Popron, 2008. Nakl.číslo: 54965-2 Popron.

Příklad 223 GERSHWIN, George. *Rhapsody in Blue: Ein Amerikaner in Paris* [zvukový záznam na CD]. [S. l.]: Sony Music Entertainment, ©2000.

Příklad 224 OISTRACH, David Fjodorovič. *Violin concertos* [zvukový záznam na CD]. Prague: Supraphon, 2010. Obsahuje Koncert pro housle a orchestr č. 3 G dur K. 216 Wolfganga Amada MOZARTA, Romanci pro housle a orchestr č. 2 F dur, op. 50 Ludwiga van BEETHOVENA a Koncert pro housle a orchestr D dur op. 77 Johannese BRAHMSE. Č. výrobní matrice SU 4015-2 Supraphon.

FILM, VIDEO, VYSÍLÁNÍ...

FILM

Název filmu [typ nosiče / média]. Režie. Země produkce, rok uvedení v zemi produkce.
--

Příklad 225 *Tanec s vlky* [Dances with Wolves] [film]. Režie Kevin COSTNER. USA, Orion Picture, 1990.

Příklad 226 *Přelet nad kukaččím hnízdem* [One Flew Over the Cuckoo's Nest] [film]. Režie Miloš FORMAN. USA, 1975. Adaptace románu Kena KESEYE *Vyhoďme ho z kola ven*.

Příklad 227 *Pelíšky* [film]. Režie Jan HŘEBEJK. Česko, 1999.

Příklad 228 *Marketa Lazarová* [film]. Režie František VLÁČIL. Podle literární předlohy Vladislava VANČURY. Československo, 1967.

Příklad 229 *Nanuk, člověk primitivní* [Nanook of the North] [dokumentární film]. Scénář a režie Robert J. FLAHERTY. USA, Pathépicture, 1922. V digitalizované podobě dostupný prostřednictvím YouTube z: <http://youtu.be/kaDVovGjNOc>

Příklad 230 *René* [dokumentární film]. Scénář a režie Helena TŘEŠTÍKOVÁ. Česko, 2008

TELEVIZNÍ, ROZHLASOVÉ VYSÍLÁNÍ – SAMOSTATNÉ POŘADY

Dominantní tvůrce. Název pořadu [typ nosiče / média]. Další tvůrci. Země produkce*, vydavatel (tj. rádio nebo televize, která pořad natočila) a rok vzniku**. Televize (nebo rozhlas), datum vysílání, čas.

Příklad 231 *Ze světa vědy* [rozhlasový pořad]. ČRo 3 - Vltava, 21. 6. 2011 08:20.

Příklad 232 ARON, Geraldina. *Můj báječný rozvod* [záznam inscenace z divadla Viola]. Hraje Eliška BALZEROVÁ. Divadelní režie J. KALIŠOVÁ. Režie televizního záznamu J. BRICHČÍN. ČT, 2008. ČT2, 18. 5. 2011 20:05.

Příklad 233 HRUBÍN, František. *Srpnová neděle*. [rozhlásová hra]. Rozhlásová úprava Dalibor CHALUPA. Režie Otomar KREJČA a Olga VALENTOVÁ. ČRo, 1960. ČRo 2 - Praha, 21. 8. 2011 20:00.

Příklad 234 VANĚK, Jan J. *Úsměv psa* [rozhlásová hra]. 2004. ČRo 3 - Vltava, 11. 8. 2011 20:00.

Příklad 235 *Opravdový život* [Sleepwalking] [film]. Režie Bill MAHER. USA a Kanada 2008. ČT2 22. 8. 2011 22:00.

* u převzatých pořadů

** u převzatých pořadů a pořadů natočených v jiném roce než je rok vysílání

TELEVIZNÍ, ROZHLASOVÉ VYSÍLÁNÍ – PŘÍSPĚVKY V RÁMCI PRAVIDELNÝCH POŘADŮ

Dominantní tvůrce. Název příspěvku. In: *Název pořadu* [typ nosiče / média]. Další tvůrci. Vydavatel (tj. rádio nebo televize, která pořad natočila) a rok vzniku**. Televize (nebo rozhlas), datum vysílání, čas.

Příklad 236 Přechod Venuše přes Slunce. In: *Popularis* [televizní dokument]. ČT2 3. 6. 2004 17:10

Příklad 237 KŮS, Evžen. Interview. In: *Nad věcí* [rozhlásový pořad]. Moderuje Jana KLUSÁKOVÁ. ČRo 1 - Radiožurnál, 24. 8. 2011 23:05.

Příklad 238 Skvosty evropského varhanářství. In: *Slovo o hudbě* [rozhlásový pořad]. Připravil Radek REJŠEK. ČRo 3 - Vltava, 15. 8. 2011 17:00.

Příklad 239 KOUKOLÍK, František. Chat. In: *Jádro: Mikroeseje Františka Koukolíka o vědě, světě a lidech* [televizní pořad]. ČT, 2007. ČT2 9. 9. 2011 15:40. Dostupné též z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121244562-jadro/207562235800023-chat/video/>

** u pořadů natočených v jiném roce než je rok vysílání

TELEVIZNÍ, ROZHLASOVÉ VYSÍLÁNÍ – PROGRAMY V RÁMCI SERIÁLŮ

Dominantní tvůrce. Název pořadu. Číslo dílu. Název dílu [typ nosiče / média]. Další tvůrci. Země produkce*, vydavatel (tj. rádio nebo televize, která pořad natočila) a rok vzniku**. Televizní nebo rozhlasová stanice, datum vysílání, čas.

Příklad 240 *Mistr a Markétka*. 3. díl. Černá magie [epizoda z televizního seriálu podle stejnojmenného románu M. A. BULGAKOVA]. **Scénář a režie** Vladimír BORTKO. Rusko, 2005. ČT2 14. 8. 2011 23:00.

Příklad 241 *Četnické humoresky*. 18. Čest rodu [epizoda z televizního seriálu]. **Režie** Antonín Moskalyk. ČT, 2000. ČT1 16. 5. 2011 20:00.

* u převzatých pořadů

** u převzatých pořadů a pořadů natočených v jiném roce než je rok vysílání

KARTOGRAFICKÉ DOKUMENTY

Tvůrce. Název mapy. Vedlejší názvy [typ nosiče / média]. Označení souboru map. Měřítko. Vydání. Další tvůrce . Místo: nakladatel, rok. Rozměr . Edice, číslo edice. ISBN.
--

Příklad 242 VOJENSKÝ KARTOGRAFICKÝ ÚSTAV. *Přešticko: turistická mapa 1:50 000*. Soubor turistických map 1:50 000. 2. vyd. **Digitálně zpracovala a vytiskla VKÚ, Harmanec**. Praha: Trasa, ©2002. 570 mm × 760 mm. Edice Klubu českých turistů, č. 32.

Příklad 243 ORTELIUS, Abraham. *Regni Bohemiae descriptio*. [Mapa Čech kolorovaná měděrytina]. [1570]. Měřítko cca 1:780000. **Rytec Frans Hogenberg**. 330 mm × 500 mm. At: Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, Praha. Sig. I/1/70. RI č. 509.

KARTOGRAFICKÉ DOKUMENTY VYDANÉ JAKO SOUČÁST KNIHY / ČASOPISU

Tvůrce. Název mapy. Vedlejší názvy [typ nosiče / média]. Označení souboru map. Měřítko. Rozměr . In: Tvůrce publikace. Název publikace. Vedlejší názvy . Vydání. Další tvůrce . Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN.

Příklad 244 SOUKUP, Vladimír. Okolí Českého Brodu [orientační plán]. Měřítko neuvedeno. 153 mm × 73 mm. In: NĚMEC, Jan a SOUKUP, Vladimír. *Výlety do okolí Prahy*. Praha: Panorama, 1989, s. 202. ISBN 80-7038-003-9.

Příklad 245 ORTELIUS, Abraham. *Regni Bohemiae descriptio*. [Mapa Čech kolorovaná měděrytina]. [1570]. Měřítko neuvedeno. 253 mm × 383 mm. In: SEMOTANOVÁ, Eva. *Atlas zemí Koruny české*. Praha: Skřivan, 2002, mapa 16, s. 79. ISBN 80-86493-04-0.

GRAFICKÁ DÍLA

SAMOSTATNÁ GRAFICKÁ DÍLA

Tvůrce. Název díla. **Vedlejší názvy** [technika]. **Další tvůrce**. **Rozměry**. Datum. Lokace.

Příklad 246 KULHÁNEK, Oldřich. *Život ve spirále* [litografie]. **490 mm × 700 mm**. 1996.

Příklad 247 DÜRER, Albrecht. *Klanění tří králů* [dřevoryt]. **305 mm × 214 mm**. Kolem r. 1503. At: Oblastní galerie v Liberci.

GRAFICKÁ DÍLA VYDANÁ JAKO SOUČÁST KNIHY / ČASOPISU

Tvůrce. Název díla. **Vedlejší názvy** [technika]. **Další tvůrce**. **Rozměry**. Datum vzniku díla. In: Tvůrce publikace. *Název publikace*. **Vedlejší názvy**. Vydání. **Další tvůrce**. Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN.

Příklad 248 TÓNA, Jan [Tonn]. Mediální kresba bez názvu [reprodukce kresby barevnými tužkami]. 1908. In: NÁDVORNÍKOVÁ, Alena. *Art brut v českých zemích: **mediumici, solitéři, psychotici***. Olomouc: Muzeum umění, 2008, obr. 60, s. 65. ISBN 978-80-87149-03-4.

Tvůrce. Název díla. **Vedlejší názvy** [technika]. **Další tvůrce**. **Rozměry**. Datum vzniku díla. *Název časopisu*. **Místo: nakladatel**, rok, číslování, strany. ISSN.

Příklad 249 SCHELLEBERG, Abbie. *Mirror Flasch* [barevná fotografie]. 2007. *European photography*. Winter 2010/2011 **31(2)**, 58. ISSN 0172-7028.

HUDEBNINY

Tvůrce. Název díla. **Vedlejší názvy**. Vydání. **Další tvůrce**. Místo: nakladatel, rok. Edice, číslo edice. ISMN.

Příklad 250 KUKAL, Ondřej. *Present: **Duo pro housle a violoncello***. Praha: Bärenreiter, 2011. ISMN 979-0-2601-0367-2.

Příklad 251 SMETANA, Bedřich. *Z mého života: **Smyčcový kvartet č. 1 e moll***. **K vydání připravili František BARTOŠ, Josef PLAVEC a Karel ŠOLC**. Praha: Bärenreiter, 2008. ISMN 979-0-2601-0284-2.

Příklad 252 JANÁČEK, Leoš. *Smyčcový kvartet č. 2: Listy důvěrné* [Studijní partitura]. Eds. Leoš FALTUS a Miloš ŠTĚDRŮ. Praha: Bärenreiter, 2008. ISMN 979-0-2601-0050-3.

Příklad 253 NOHAVICA, Jaromír. *Babylon / Ikarus: Klavírní výtah a zpěvník*. Cheb: G + W, 2009. ISMN M-706509-75-4.

nebo

NOHAVICA, Jaromír. *Babylon / Ikarus* [hudebnina]. Cheb: G + W, 2009. ISMN M-706509-75-4.

Příklad 254 BACH, Johann Sebastian. *Sonate in G: Flauto (violino) e pianoforte*. Praha: Ared, c 2005. Edice drobnosti mistrů, 73. ISMN M-706504-53-7.

Příklad 255 *Lidové písně z Hané III* [hudebnina]. K vydání připravil Jan POLÁČEK. Prostějov: Albert, ©2010. ISBN 978-80-7326-189-4.

PATENTY

Jméno majitele (žadatele). Název. Vynálezce (původce) Název země nebo kód. Oficiální označení řady. Číslo. Datum vydání (udělení).

Příklad 256 ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI. Číslicový generátor fázové modulace. Vynálezci: Bohuslav MAŠEK a Andrea RONEŠOVÁ. Česká republika. Patentový spis CZ 300501 B6. 23.4.2009.

Příklad 257 CHMELARSKÝ INSTITUT S.R.O. ŽATEC a ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI. Zařízení pro lisování chmele do vakuových balíčků. Původci: Milan ČECHURA, Jiří STANĚK, Milan CÍREK, Jan HLAVÁČ, Václav KUBEC, Vladimír NESVADBA a Karel KROFTA. Česká republika. Užitený vzor CZ 18429 U1. 7.4.2008.

Příklad 258 SKÁLA, Jiří. Generátor rušivého elektromagnetického pole. Česká republika. Užitený vzor CZ 13389 U1. 16.6.2003.

Příklad 259 CZECH TECHNICAL UNIVERSITY IN PRAGUE FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING a NEOVISION S R O, FARKAVEC Petr a SMUTNY Vladimír. Robot for cleaning and inspection of conduits and its control unit. Inventors: Petr FARKAVEC a Vladimír SMUTNY. European patent application. WO 2011009420 A2. 27.1.2011.

ZKONTROLOVAT: <http://worldwide.espacenet.com/searchResults?NUM=WO2011009420>

NORMY

Řada a číslo normy. <i>Název normy</i> . Vydání. Místo: nakladatel, rok.
--

Příklad 260 ČSN ISO 830. *Informace a dokumentace – Bibliografický popis a citace. Pravidla zkracování bibliografických termínů*. 2. vyd. Praha: Český normalizační institut, 2001.

Příklad 261 ČSN EN 196-1. *Metody zkoušení cementu - Část 1: Stanovení pevnosti*. Praha: Český normalizační institut, 2005.

KVALIFIKAČNÍ PRÁCE (DIPLOMOVÉ APOD. PRÁCE)

Tvůrce. <i>Název</i> . <i>Vedlejší názvy</i> . Místo vytvoření, rok vytvoření. <i>Rozsah</i> . Druh práce. <i>Název školy</i> . <i>Vedoucí práce nebo školitel</i> .
--

Příklad 262 KOSCELNÍK, Petr. *Analýza prostorových a formálních vlastností středověkých obléhacích táborů*. Plzeň, 2010. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta filozofická. *Vedoucí práce Karel NOVÁČEK*.

Příklad 263 ŘEHOŘ, Jan. *Teoretické a experimentální studium problematiky HSC obrábění ocelí vysoké pevnosti a tvrdosti*. Plzeň, 2004. Disertační práce. Západočeská univerzita. Fakulta strojní. Katedra technologie obrábění.

ARCHIVNÍ DOKUMENTY A RUKOPISY

Název instituce, značka/název fondu či sbírky, inventární číslo nebo signatura, číslo kartonu/knihy/složky/spisu, případně datum a místo vydání listin, název nebo stručný popis úředních knih a jejich časový rozsah, u rozsáhlejších materiálů číslo strany

Příklad 264 Archiv města Plzně, Česká reálka v Plzni, i. č. 9255, sign. 12d101, hlavní katalog třídy I.A 1899/1900, s. 25.

Příklad 265 Archiv města Brna, fond A 1/3 Archiv města Brna – Sběrka rukopisů a úředních knih, rkp. č. 3, ff. 1r-2v.

Příklad 266 Moravský zemský archiv, G140 (Rodinný archiv Ditrichštejnů), kart. 552, i.č. 2351, sign. 1178, pag. 1.

Příklady převzaty z pokynů pro autory sborníků Minulostí Západočeského kraje a Brno v minulosti a dnes a z návodu pro studenty Univerzity Palackého v Olomouci.

LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY

Tvůrce. Typ dokumentu, číslo a rok zveřejnění ve sbírce, *datum schválení*, název. *In: Sbírka zákonů datum. ISSN.*

Příklad 267 ČESKO. Zákon č. 40/1964 Sb. ze dne 26. února 1964, Občanský zákoník.
In: Sbírka zákonů 5. 3. 1964, roč. 1964, částka 19. ISSN 0322-8037.

Příklad 268 Zákon 183/2006 Sb. ze dne 14. března 2006, o územním plánování
a stavebním řádu (stavební zákon).

INFORMACE ZÍSKANÉ OSOBNÍM KONTAKTEM

Jméno respondenta. Relevantní informace, podle tématu práce. Kde a kdy byl rozhovor veden.

Příklad 269 Téma: Odchod sovětských vojsk
Interview s Michaelem KOCÁBEM, bývalým poslancem, 1990–1991 vedl
komisi pro odchod sovětských vojsk. Praha 16. 7. 2008.

Příklad 270 Téma: Nová vlna
Interview s Michaelem KOCÁBEM, spoluzakladatelem skupiny Pražský
výběr. Praha 16. 7. 2008.